

DARBININKAS

XLIX NR. 7.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 28, 1964

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Amerikos pirmasis žingsnis iš vakarų Berlyno

AZIJOJE: Ar Kennedy laimėjo?

R. Kennedy sausio 27 grįžo iš pietų Azijos. Jam pasisekė prikalbinti Indonezijos diktatorių Sukarno, kad sustabdytų infiltruotų partizanų Borneo kovas ir susėstų prie konferencijos stalo su Malaysijos ir Filipinų atstovais. Sausio 25 Indonezijos radijas išakė kovas sustabdyti. Konferencija bus vasario mėn. Tačiau sunku susitarti, kada visi trys nori to paties — Sabath teritorijos. Sabath valstybė nori išlikti federacijoje su Malaysija, kuri sudaryta pernai rugsėjo 16. Filipinai reiškia pretenzijas į prisijungti prie savo valstybės, o Sukarno jau ir partizanus pasiuntė jai nukariauti. Tik Kennedy išvyko, Sukarno paskelbė: „Indonezija gali pakeisti savo taktiką, bet mūsų tikslas lieka tas pats. Malaysija turi būti sutriuškinta“. Jo taktika gali būti suprata taip: jei ji pasiseks prisijungti derybom, tada nereiks nė partizanų siųsti.

Taip pasisekė su N. Guineja, tarpininkaujant R. Kennedy.

Anglai, nors ir pritarė Kennedy kelionei, bet mažai pasitikėjo jo vaisiais ir savo kariuomenės iš Malaysijos nesirengia atitraukti. Jei reikės, jie nevengs karo savo išpareigojimą atlikti.

R. KENNEDY pas Anglijos min. pirm. Douglas-Home sausio 27 pasikalbėjimo dėl Indonezijos.

Amerika sausio 25 paskelbė, kad nuo artimiausio šeštadienio sustabdo savo galingiausio radijo siųstuvo RIAS siuntas iš vakarų Berlyno.

Taip buvo sutarta su Sovietais pereinant vasarą. Sovietai už tai nuo birželio 19 nustojo kliauti vakarų Berlyną, kurie reikė protestus prieš radijo veikimo sustabdymą. Pagrindinis argumentas, kuriuo

Buvo numatyta Rias transliacijos sustabdyti nuo sausio 18, bet porą savaitę užtruko ilgiau besiderant su Vokietijos vyriausybe ir vakarų Berlyną, kurie reikė protestus prieš radijo veikimo sustabdymą. Pagrindinis argumentas, kuriuo

norėjo atkaltinti Vokietijos vyriausybę Ameriką nuo to žygio, buvo propagandinis — vakarų Berlyne stotis buvo laikoma laisvės simboliu. Jos sustabdymas bus suprastas kaip didelis žingsnis į kapituliaciją Sovietų reikalavimams.

KINIJOS KLAUSIMAS: Prancūzija jau pripažino. Ar bus dabar dvi Kinijos?

Prancūzija sausio 27 paskelbė pripažinusi komunistinę Kiniją, bet nenutraukianti santykių su nacionaline Kinija.

Prancūzija parems Kinijos priėmimą į J. Tautas, bet, sakoma, nerems jos į Saugumo Tarybą, kurioje pasiliksianti ir toliau nacionalinė Kinija. De Gaulle buvo pasiuntęs specialų atstovą pas Chiang Kaišeką, kad jis diplomatinį santykių nenutrauktų. Chiang Kaišekas pareiškė protestą, bet nuo kitų žygių susilaikė.

AMERIKA DĖL TO: Kinija apdovanota už agresijas ir subversijas.

Valstybės departamentas pareiškė apgailestavimą dėl de Gaulle žygio, ypačiai, kad jis yra kaip ir atlyginimas Kinijai

tuo metu, kada ji vykdo agresijas ar subversijas. Amerika liksianti ištikima išpareigojimams, kuriuos yra davusi nacionalinei Kinijai. Senatoriai buvo sugalvoję telegramą de Gaulle, kad susilaikytų nuo pripažinimo. Tik valstybės departamentas išsiųs, ir telegrama nebus išsiųsta.

Amerikos politika siekia dabar dviejų dalykų: kad kitos

UŽ PAVERGTAS TAUTAS 10 BILIJONŲ

Iš Kubos buvo nupirkti belaisviai žmonės, iš Maskvos siūlo nupirkti belaisves tautas

Daily News sausio 27 vedamąjį pavadino „Pavergtosios tautos — įkaitai?“ Toliau rašo:

„Sovietų Rusija pagal visus ženklius yra gilioje ūkinėje krizėje. N. S. Chruščiovas siekia, kad Vakarai padėtų jam atsigriebti, parduodami kviečius kreditan, paremtų jo cheminę gamybę (taip pat kreditan) ir tt. ir tt.

„Atsižvelgdamas į šiuos mūsų priešų Nr. 1 sunkumus, kongresmanas Michael A. Feighan (D-Ohio) kelia mintį, kuri, jo manymu, turėtų rasti rimto

svarstymo Baltuosiuose Rūmuose, Kongrese ir valstybės departamente. Rusija, pabrėžia kongr. Feighan, tebeturi nelaisvėje devynis kraštus: Bulgariją, Čekoslovakiją, rytų Vokietiją, Estiją, Vengriją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją ir Rumuniją. Priešo sąrašas nes prideda Kubą ir Jugoslaviją.

„Rusija taip pat skolinga Jungtinėm Valstybėm daugiau kaip 10 bilijonų iš antrojo pasaulinio karo paskolos ir tt. „Taigi, sako kongresm. Feighan, pasiūlykime Sovietų Rusijai dovanoti po 1 bilijoną už kiekvienus slapstus balsavimus, Jungtinių Tautų kontrolėje, už laisvus rinkimus, kurie būtų atlikti pavergtoje tautoje — už rinkimus, kuriuose pasisakytų klausimu, kokios valdymosi formos nori tos tautos gyventojai.

„Tokiu būdu Rusija galėtų likviduoti daugumą savo skolų. Kada pavergtosios tautos nubalsuotų Rusijos imperiją trūpinti, mes galėtume svarstyti apie išplėtimą sąrašo mūsų gėrybių, kurias mes galėtume parduoti kreditan Chruščiovui.

„Gera! Mr. Feighan, kalbėk daugiau.“

SEN. MARGARET CHASE SMITH žada būti kandidatas į prezidentus.

AFRIKOS PERVERSMAI: Antras komunistų mėginimas įsivertinti Afrikoje

Afrikos rytuose serija perversmų — prasidėjo nuo Zanzibaro ir persimetė į rytų Afrikos kontinentą. Perversmai paruošti tuo pačiu metu:

— Sausio 12 Zanzibare 22 mylios nuo kontinento. Sausio 20 ir 21 Tanganyikos kariuomenės perversmas, reikalaujant didesnių algų ir anglų karininkų pašalinimo. Sausio 23 toki pat perversmas Ugandoje. Sausio 24 Kenijoje.

Perversmas Zanzibare įsteigė „liaudies respubliką“. Joje galingiausias žmogus yra užsienio reikalų ministeris Abdul Rahman Mohamed Babu, tik prieš kelias savaites grįžęs iš kom. Kinijos. Kitos trys respublikos pakvietė anglų kariuomenę, kuri sukilėlius nuginklavo ir grąžino tvarką. Visos trys valstybės yra buvę Anglijos protektoratai.

Neramumai ir kitose valstybėse. Rwanda valstybėje nuo valdančios giminės persekiojimų pabėgo 130,000 gyventojų į kaimyninę Burundi valstybę. Dabar pabėgėliai grįžo, ir kilo

krvini susirėmimai. Galimas konfliktas tarp Burundi ir Rwandos. Pasienio konfliktai vyksta tarp Etiopijos ir Somalijos.

Naujas komunistų teroras Konge

Kongo provincijoje Kwilu 300 mylių į rytus nuo Leopoldville — terorą pradėjo Pierre Mulele, Gizengos partijos gen. sekretorius, buvęs švietimo ministras ir ambasadorius Kaire. Jis buvo pabėgęs į Kairą ir kom. Kiniją. Dabar grįžo, turi grupę iki 3,000, ginkluotą strėlėmis, aprengtą sovietų drabužiais, aprūpintą kom. Kinijos literatūra. Jo pirmas taikiny — sulikviduoti misijas ir misijonierius. Pranešta, kad visos mi-

sijos sudegintos, 3 katalikų misijonieriai, viena amerikietė baptistų misijonierė nužudyti. Kiti išvaikyti.

IRENE FERREL iš Jerome, Idaho, baptistų misijonierė Konge nužudyta.

RUSK JAPONIJOJE

Valst. sekretorius Rusk sausio 25 atvyko į Japonijos sostinę. Pirmas čia jo tikslas — veikti, kad kitos valstybės, ypačiai Azijos, susilaikytų nuo sekimo Prancūzijos pavyzdžiu pripažinti kom. Kiniją. Antras — plėsti prekybinius ryšius su Japonija.

PANAMA — NĖ IS VIETOS

Panamos derybos įstrigo iš naujo. Panama nesutinka atnaujinti diplomatinio santykių be aiškaus pažado, kad bus deramasi dėl kanalo sutarties.

— Apsaugos sekr. McNamara sausio 27 pareiškė, kad Vietname padėtis pasunkėjo nuo perversmo laiku, komunistų veikla sustiprėjus. McNamara laiko pietų Aziją labiausiai pažeidžiama sritimi.

VOKIETIJOS KANCLERIS ERHARDAS pas Italijos min. pirm. Moro sausio 27.

De Gaulle ir Europos sąjungininkai

Santykiai tarp de Gaulle ir kitų europinių sąjungininkų neaiški. Iš vienos pusės spauda skelbia, kad Vokietijos kancleris Erhardas atsisakys nuo kelionės į Paryžių, kuri numatyta vasario mėn. Priežastis — Prancūzija neduoda patenkimo atsakymo dėl pulk. Argoud pagrobimo iš Muencheno, dėl nesitarimo kom. Kinijos pripažinimo reikalu. Iš kitos pusės atgyja iš naujo Europos

politinės vienybės idėja, kurią anksčiau skelbė de Gaulle. Erhardas sausio 27 tuo reikalu tarsis Romoje su Italijos vyriausybe. Parnai de Gaulle idėjai labiausiai pasipriešino Belgija ir Olandija, kol nėra priimta į bendruomenę Angliją. Siemet tas pasipriešinimas esąs atslūgęs Belgijoje, gal bus palenkta ir Olandija.

GRAIKIŠKOS KARALIENĖ FREDERIKA ir jos dukterė Irena lankosi Amerikoje.

KIPRAS IR NATO

Kipro saloje ramybės tarp graikų ir turkų nėra. Ją saugoja dabar anglų kariuomenė. Anglija paprašė Ameriką ir kitas NATO valstybes, kad jos duotų ir savo dalinius. Amerikai idėja nepatinka, bet jos neatmetė.

— New Yorko valstybė nuo sausio 22 nutarė duoti „pagalbą gimimų kontrolei“.

— Afrikoje nuo karo pabaišos susidarė 32 naujos valstybės.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcijai taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Vasario 16 sovietam nemaloni

Vasario 16 yra nemaloni rakštis Lietuvos pavergėjo gerk lėje. Negali užginčyti fakto, kad Lietuvos valstybė 1918 metais buvo atkurta ir gražiai nepriklausomai tvarkėsi visą dvidešimtmetį. Pirmos bolševikinės okupacijos metu (1940-41) patys rusai Lietuvą vadino "Mažąja Amerika"—tiek ji buvo toli pažengusi, kai nusikratė caristinės nelaisvės ir išvengė bolševikinės diktatūros.

Bolševikai nieko kito negalėjo pakeikti, kaip juodinti ir niekinti Nepriklausomos Lietuvos laikus. Gi daugumą Nepriklausomos Lietuvos kūrėjų, politikų ir kultūrininkų, visuomenės veikėjų, sąmonių ūkininkų ir darbininkų jau pirmu vežimu išslavė iš Lietuvos — pripildė kalėjimus ir Sibiro koncentracijos stovyklas. Tuo būdu buvo išlieta pirmoji pagieža mažai tautai, kuri Vasario 16 aktu drįso nutraukti ryšius su kaimyne Rusija, savo pavergė, ir savarankiškai bei pažangiai tvarkytis. Vasario 16 buvo ir liko kaulu vilko kose-rėje.

*

Dabarties metu, antros sovietinės okupacijos laikais, Vasario 16 ne mažiau sprangina bolševikinę propagandą. Vasario 16 minėjimai Lietuvos okupantui yra nemalonūs ir kartūs, nes per visą laisvą pasaulį nueina banga protestų ir priminimų, kas Lietuvai padaryta. Stipriau, negu kitomis kuriozomis progomis, išsilies patriotiniai jausmai laisvųjų lietuvių ir skaudūs dūsavimai Lietuvoje.

Okupantas buvo bandęs prieš metus kitus iškelti savąjį "Nepriklausomos Lietuvos paskelbimą" — kapsukinį, 1918 metų gruodžio mėn., kad atsvėrtų Vasario 16, o dabartinę okupaciją surištų su anais lai-

kais. Toji išdaiga, deja, nepavyko, nes nėra jau taip lengva istorinius faktus falsifikuoti.

Istorijoje tėra žinomas vienas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas, o ne du. Tikėtai Vasario 16 pagrindu buvo atkurta senoji Lietuvos valstybė ir užmegzti nauji tarptautiniai ryšiai su užsienio valstybėmis. Sovietų Rusija irgi tuo pagrindu užmezgė su Lietuva diplomatinis ryšius, sudarė sutartis, nustatė 1920 metų sienas. Tose sutartyse nebuvo jokios kalbos apie kažkokią "proletarinę Lietuvos vyriausybę" 1918 metų pabaigoje. Tai buvo fikcija ir tokia istorijoje liko.

*

Šiandien Lietuva nėra tokios tamsos apvilktą, kaip buvo prieš Vasario 16. Caristinė žiauri okupacija, trukusi 120 metų, ir lenkų savinimasis kelių šimtų metų Lietuvos praeities, Lietuvą tartum buvo išbraukė iš gyvųjų tarpo. Mažai kas pažino tą nedidelį kraštą prie Baltijos marių. Amerikon atvykstantieji lietuviai buvo užrašomi "rusais" ar "lenkais". Dabar tokių nesąmonių nepasitaiko, nebent pats lietuvis savo vardo išsižada. Nors ir pavergta, Lietuva gerai žinoma. Sovietam nėra jau taip lengva Lietuvos vardą užtrinti, jei ir bando tai daryti žemėlapiuose ar knygose. Tiesa prasimuša pro melą.

Prasimuša nemalonai. Vis primindama, kad Lietuva yra užgrobtą, nepriklausoma valstybė užgnaišta, lietuvių tauta slėgiama ir rusinama. Vasario 16 minėjimai visa tai primena nepaneigiamais faktais.

Turėdamas tai galvoj, Lietuvos okupantas griebiasi naujų priemonių drumsti Vasario 16 minėjimus. Apie tai sekantį kartą.

Sausio 18-19 New Yorke buvo susirinkę apie 100 LB apylinkių veikėjų, šeštadieninių mokyklų mokytojų, literatų, tautinių ansamblių vadovų iš Connecticut, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, Pennsylvania valstybių pasitarti lietuviškaisiais reikalais.

Ivedamąjį pranešimą apie JAV LB organizacinę sąrangą ir bendruomenės organizuoto reikšimos reikalą bei prasmę padarė iš Chicagos atvykęs LB Centro Valdybos pirmininkas J. Jasaitis.

Diskusijose iškelta, kad LB organai turi aktyviau įsijungti į Lietuvos laisvės kovą ir pasveikinti Hartfordo LB apygardos iniciatyvą prie Connecticuto autostradų pastatyti skelbimų lentas su Lietuvai laisvės reikalaujančiais įrašais; kad LB Taryba būtų renkama proporcinge sistema ir kad šalia visuotiniais balsavimais rinktų atstovų Tarybos sudėtin būtų įtraukti ir JAV lietuvių didžiųjų organizacijų atstovai; kad JAV lietuvių bendruomenei PLB seime atstovautų tiesioginiu būdu rinkti atstovai, o ne LB Taryba; kad Centro Valdyba turėtų samdyti bent pusdieninį reikalų vedėją; kad bendruomeninės veiklos pagrindas yra apylinkė, bet daug kur LB apylinkėms stinga lietuviybės apaštalių.

V. Čižiūnas ir J. Ruzgienė referavo lietuvių jaunimo problemas ir lietuviybės padėtį šeimoje.

Pagal Čižiūną, jaunimui lietuviybės pagrindą tegali sumūryti tėvai, kurie betgi tuo atžvilgiu neretai neatlieka savo pareigos. Bendruomenės organai taip pat gali jaunimo lietuvių daugelbį, stebėdami ir registruodami, kodėl, kur ir kaip iš lietuvių bendruomenės jaunimas nutrūpa, taip pat organizuodami bei aktyvindami jaunimo ir vyresniųjų bendravimą ir bendradarbiavimą.

J. Ruzgienė taip pat nusiškundė lietuvių tėvų nerūpestingumu savo vėkus lietuviškai auklėti. Pasitaikę nemaža šeimų, kurios stačiai išduoda lietuvių kalbą, nors esą ir labai patrauklių tėvų pavyzdžių. Lietuvių šeimos tautinį charakterį labai žlugdo besaikis televizijos vartojimas.

Diskusijose iškelta, kad išėjus jaunimo nuliutėvėjimas glaudžiai siejasi su moralės pasiliejimu. Tautinio atsparumo ypač stingančios jauniosios šeimos. Buvo nusiskūsta, kad vadovėliai mažiesiems perkrauti sunkiai suvokiamų žodžių ir pageidauti, kad LB organai daugiau rodytų pastangų organizuoti jaunimo tarpusavio bendravimą, kad būtų organizuojami motinų seminarai ar kokie "pirmadieniai" šeimos lietuviybės klausimais, kad būtų organizuojamos lietuviškųjų mokyklų mokytojų savaitės ar dienos, pasidabinant savo patirtimi, ir kad nuo mažumės lietuviškai jau būtų įvesdinti į lietuvių bendruomenę iškilmingomis apeigomis, įteikiant Lietu-

vių knygele, kurioje mažasis lietuvis periodiškai lipintų nors ir smulkios vertės tautinio solidarumo įnašų ženklelius. Buvo taip pat prisiminta, kad aukštąjį mokslą lietuvių eina daug didesnis procentas negu amerikiečių.

R. Kezys nušvietė jaunimo požiūrį į LB organų uždavinius. Esą jaunimas suprantąs savo santykius su LB organais, kaip sūnaus su tėvu, bet ne kaip "dabėmis su darbdaviu". LB turėtų skirti 1000 dol. stipendiją tam, kas lituanistine tema rašytų disertaciją ar šiaip studiją. LB turėtų parūpinti jaunimo susijungimams tinkamas patalpas, o rytinio pakraščio LB organai turėtų įsigyti sto-

vyklavietę jaunimui ir aktyviau remti tautinius ansamblius bei jaunimo veikiančias organizacijas.

Diskusijose buvo pageidauta jaunimo vadovų kursų, daugiau traukti jaunimą į Lietuvos laisvės kovą, kur tik galima, leisti jaunimui reprezentuoti lietuvių ir Lietuvą, glaudinti jaunimo bendravimą su vyresne karta, kad lietuvių, panašiai kaip žydų pobūviuose jaunimas dalyvautų drauge su senimu, ir kad LB organai daugiau skirtų dėmesio sporto vaidmeniu, jaunimą ugdat.

J. Matulaitienė ir O. Ivaškienė painformavo apie tautinių šokių ansamblius ir pasaulinės parodos lietuvių šventę. Pagei-

davo, kad LB Centro Valdyba organizuotų tautinių šokių ansamblių vadovų seminarą ar kursus.

LB apygardų ir apylinkių kai kurių atstovų pranešimuose pasigėsta lietuvių komiteto pasaulinei parodai informacijų, kas ir kaip ji sudarė ir kam jis atsakingas; taip pat pageidauta, kad būtų išleista tautinių paveikslų, kaip Vytauto Didžiojo, Mindaugo vainikavimo karaliū ir p.

Centro Valdybos pirmininkas nusiskundė, kad LB apylinkių organai nerangiai atsiliepią ir raštus, neuoliai renka tautinio solidarumo įnašus, neinformuoja C.V. apie savo sudėties ir adresų pasikeitimus.

Lietuvių komiteto pasaulinei parodai narys K. Vasiliauskas pranešė, kad pasaulinėje parodoje lietuviai pasirodys su tautiniais šokiais, kuriems jau įsiregistravę 20 ansamblių su apie 400 šokėjų, ir su jungtiniu choru, kuriam jau įsiregistravę 38 chorai su apie 1,500 dainininkų. Pasirodymo išlaidos sieksią apie 30,000 dol. Kadangi pasirodymas parodos lankytojams bus nemokamas, išlaidoms atlyginti telieka aukos.

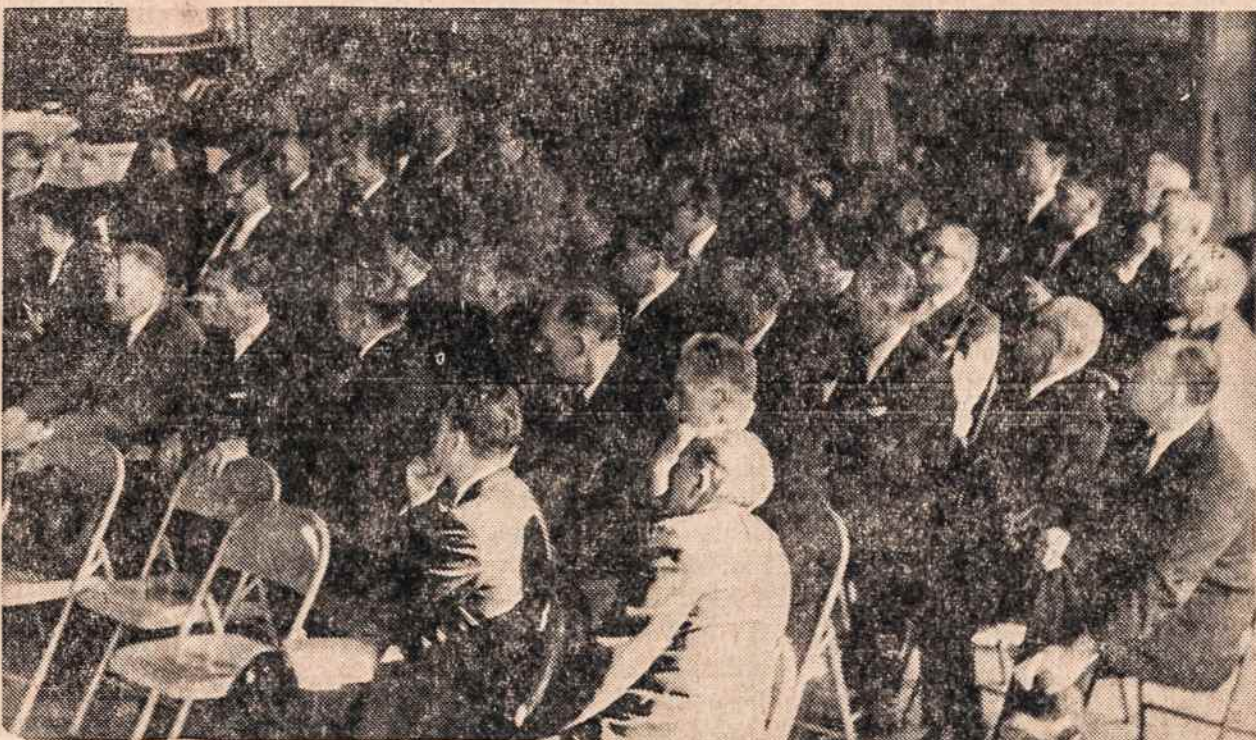
Prel. J. Balkūnas, vienas iš LKPP finansų garbės globėjų, ir dr. B. Radzivanas ir K. Vasiliauskas skatino LB veikėjus kuo uoliau įsitraukti į lėšų telkimą lietuvių pasirodymui pasaulinėje parodoje. Pasitarimas pavadė LB Cent. Valdybos pirmininkui išsiaiškinti LB santykių pobūdį su LKPP, kad ne liktų jokių neaiškumų. Mat, LKPP yra sudarytas LB organų iniciatyva, bet lietuviškų organizacijų atstovų bei visuomenės veikėjų susirinkimo ir nėra LB organams priklausomas.

Suvažiavimas parodė šio Amerikos pakraščio LB du patrauklius bruožus: (a) gražų būrį tautinės bendruomenės idealistų, nuoširdžiai atsidėjusių lietuviškiems reikalams ir (b) blaivų ir konstruktyvų dalykų svarstymą, atseit, intelektualinį pajėgumą. Patriotinės pasitarimo nuotaikos ir tautinio solidarumo dvasia yra didelis LB kapitalas bei visuomeninė jėga.

Suvažiavimą organizavo LB N.Y. apygardos valdyba. Vt. Vt.

PREZIDIUMAS. Iš k. į d. Pr. Pauliukonis, St. Lušys, A. Dračunevičius, J. Karys, J. Jasaitis.

SUAŽIAVIMO dalyviai, Abi nuotraukos P. Ažuolo.

Kišenvagis

TAPATI MUKERDŽI

(2)

— Ne, tikrai ne Mandodari! — sušuko Hridis, suvokęs, ką mergaitė norėjo pasakyti.

Prisiminimuose, lyg iš kokios tamsos, išnirio motinos paveikslas ir pasigirdo mielas balsas. Taip, vieną saulėtą popietę, kai prie jų namų balandžiai burkavo, motina jam sekė pasakas.

— Ne! — jis dar kartą pakartojo. — Jokia mergaitė nenorėtų būti to Ravanos berno žmona. Esu tikras!

— Kaip jūs teisingai galvojate, — nusijuokė Aruna. — Jokia mergaitė nenorėtų...

— Ko nenorėtų? Tikėtai vardo ar ir to vyro? (O mielas dangau, ir kam jis pradėjo domėtis, ko ji norėtų, ar nenorėtų?).

— Abiejų: nei vardo nei to kio vyro. Kas gi nori pikto ir nedoro žmogaus?

Tas klausimas buvo drauge ir atsakymas Hridžiui. Mergaitė to nenuvokė, bet jis gerai žinojo.

— Piktą žmonės yra taip pat žmonės. Ar ne? — prisitarė

Hridis. — Jie turi gyventi, turi valgyti, gali būti alkani. Kaip manai? Ir ką gi laikai piktu, nedoru žmogui?

— Piktą? — susimąstė Aruna, suraukusi kaktą. — Na, toki, kaip Ravanos Mandodari, ar ne? — nusijuokė ir po valandėlės dar pridėjo: — Žinoma, kitoks, negu jūs. Jūs geras. Mane gelbstite, kitiems padedate...

Hridis vos susilaikė nepasakęs, kaip jis kitiem "pagelbsti". Staiga jis sušuko:

— Valgyti! Eime pavalgyti, — tempė mergaitę ton pusėn, kur girdėjos lėkščių cinkėjimas ir muzika.

— Ne, šeima manęs užsieskos, — spyrsi Aruna. — Aš turiu juos surasti. Jūs žadėjote, — maldaujamai pažvelgė į savo gelbėtoją.

— Pirmą pavalgykime, Aruna. Esu labai išalkęs.

Kai atsėdė prie stalo, Hridis persmelkė nemalonius jausmas: jis neturėjo pinigų. Jau buvo beprasiziūjęs, kad "pini-

gus užmiršęs namie", kai Aruna pakiso savo piniginę:

— Aš turiu su savim. Prašau mokėti už abu.

Aruna nušvito pasitenkinimu, kad Hridis neatmetė jos pasiūlymo. Piniginėje buvo kelios monetos ir dvi popierinės rupijos, suvyniotos į nosinaitę su raudonais paukšteliais ir dantytais krašteliais.

Aruna taip pat buvo išalkusi. Bet ji daug greičiau pavalgė, negu Hridis, sotinęs savo žvėrišką alkį ir spoksojęs į mergaitę.

— Dabar aš vėl stipri ir galiu eiti ieškoti savųjų, — priminė savo palydovui, kad tas nepamirštų, o jis tebelamėjo.

— Bet jūs dar valgykite nesukubėdami, valgykite visai ramiai.

"Valgykite ramiai!" — tuos žodžius buvo kažkas sakęs prieš daugelį metų mažoje jaukioje trobelėje. "Ar ne motina?"

Nuo tos minties Hridžiui dilgtelėjo paširdyje. Buvo taip gaila, taip gaila. Net Aruna pastebėjo tamsų jo veido šešėlį.

— Aš turiu jums pinigų grąžinti, — pasakė. Bet kam jis tai pasakė?

Tuo tarpu Aruna klyktelėjo lyg vaikas:

— Žiūrėk, Dada, tik žiūrėk! Stebukladaris! Jis prarijo ugnį kalaviją. Ak!

Hridis apstulbo. Ne dėl to stebukladario, bet dėl Arunos

žodžių. Jį pavadino "Dada", broliu, didžiuoju broliu!

Ne, jam tik pasigirdo. Kol dar nepradėjo kvailiai elgtis, apžavėtos tos mergištios, jis turi nutraukti nuo kaklo grandinėle ir dingti. Tuojau, dabar, kai alkis buvo apramintas ir pirštai vikresni.

Kišenvagis jau pradėjo miklinti savo akrobatinius pirštus, kai Aruna vėl sušuko:

— Dada, sustokime valandėlę ir pažiūrėkime! Prašau!

Aruna nugriebė palydovą už rankovės. Jos akys nušvito kaip saulė. Ilga kasa, nutysusi per pečius, siūbavo į visas šalis iš susijautinimo. Aruna klyktelėjo: — Aš taip mėgstu tuos burtus!

Hridis sustojo. Jiedu žiūrėjo įvairių išdaigų. Aruna aiškėjo, džiaugėsi patenkinta. Staiga netoliese nesavų balsu sušuko: "Laikykitė vagi!" Hridis krūptelėjo. Šaukė jauna moteris, nuo kurios bėgo vyriškis, dingęs minioje, kaip vandens verpete. Aplinkui žmonės sujudė, vienas kitas negailestingai juokėsi: "Kvaidisimo pamoka! Kas gi kraunasi ant savęs tiek brangenybių ir gundo kišenvagius!"

Kišenvagiai. Aruna suvirpo. Svaigus drebulys, kuris apima žmogų nusigėrusį arba įkvėpusį labai stiprųs gėlių aromatą, nuvilnijo Hridžio kūną, kai jis pajuto, kad Aruna nusi-

griebė jo rankos. Netrukus vėl paleido, tačiau ne dėlto, kad būtų pajutusi, jog padoriai mergaitėi nederą kabintis už vyriškio rankos. Jai reikėjo abiejų rankų nusegti nuo kaklo grandinėle.

— Imk, Dada, tą mano grandinėle, — atkišo ją Hridžiui.

— Iš tikrųjų nėra protinga aukšun gundyti vagis. Pas tave bus saugu. Aš galėsiu be jokio rūpestio žiūrėti visų tų idomybių, kol rasime maniškius.

Hridis turėjo delne brangenybę, kurią tykojo nudžiauti. Grandinėle buvo dar šilta mergaitės kvėpavimo. Bet jis nespėjo jautė džiaugsmo, o gėlą, lyg gyvatės kandį. Jį siutino pasitikėjimas švelnios būtybės, kuri vadino jį "Dada" ir laikė geru

Tuo metu pro šalį ėjo du bernai, nublizginę savo plaukus stipriai trenkiančiu tepalu. Vienas atsigrėžė, pažiūrėjo į Aruną gašliu žvilgsniu ir kibliai stumtelėjo. Aruna išblyško. Hridis viena akimirka griebė tą pašlemeką už kupros ir stipriai supurtė:

— Kaip tu drįsti!

— Atsiprašau, — tas vos suvėbleno. — Nemaniau, kad tai jūs žmona. Nesusipratimas... Atleiskite ir paleiskite! Prašau.

Hridis paleido, bet to berno žodžiai liko: "Nemaniau, kad tai jūs žmona..." Aruna surimtėjo ir susigūžė, nes buvo paliestas jos nekaltumas ir do-

rumas, palaikius ją kažkieno "žmona". Pasijuto nejaukiai vyriškio globoje. Baugiai apsidairė. Jos žvilgsnis užgriebė rausvą, tvaskančią apyrankę, išstatytą parduoti. Vienu akimirksniu dingo nemalonūs jausmas, ir vėl pasijuto nekaltu, bekrykštujančiu vaiku:

— Žiūrėk, Dada, žiūrėk! Kaip tikrai tokios ieškojau! Tai apyrankė! Neturiu prie savęs tiek pinigų. Namiškiai turėtų, bet kur juos rasi? Jie bus beprotiškai sunerimę, manęs beieškodami. Eime! Aš kada nors vis tiek tą apyrankę nusipirksi. Tai pati gražiausia puošmena, kurią kada nors esu mačiusi.

Aruna atsiduso, ir abudu nusiplakė toliau. Kišenvagi tebeslėgė mergaitės pasitikėjimas, o ją — kaip gaila! — ta apyrankė. Aruna ko neverkė. Hridis siuto, bet valdėsi, ramino mergaitę, rodydamas visokias prekymečio idomybes, kad ji užsimirštų. Aruna išpasakojo savo giminės praeitį ir tai, kas jos laukia:

— Kai užsimenamos mano vedybos, sako, reikėtų kraičio penkių tolių aukso brangenybėm...

"Tai driskiai!", pagalvojo Hridis. "Ar neužtenka vyriui to turto, kuriuo ji gaubiasi: mielas šypsnis, nekaltos akys, švelniučiai veido bruožai... Ak, tu mano diege, ir kam apie tai galvoti?"

Hridis paleido, bet to berno žodžiai liko: "Nemaniau, kad tai jūs žmona..." Aruna surimtėjo ir susigūžė, nes buvo paliestas jos nekaltumas ir do-

Hridis kišenėje užčiuopė Arunos grandinėle. Svilio kaip ugnis. Seniai turėjo mesti sekiojes tą mergaitę ir dūmęs pas vagiūsius pasakoti, kaip lengvai ją gavo. Visi juoktųsi, netikėtų. "Atrado kvaišė! Meluotų, kaip pelų maišas". Kas patikėtų? Kas gi patikėtų, kad jis — kišenvagis pažiba — štai stumdomi minioje be jokio "darbo"...

Jie užėjo palapinę, prie kurios buvo šaukiama: "Gydoma nuo visokių nelaimių!". Prie tos palapinės ant senos dėžės sėdėjo moteris, apglėbusi du išvargusius vaikus. Kita, dar senesnė, rangėsi žemėje su miegančių kūdikiu ir gailiai dūsavo. Aruna prišoko, kaip žaibo trenktas:

— Mamute, neverk, aš čia! Neverk!

Sumišime Hridis galėjo dingti nepastebėtas. Niekas juo nesidomėjo. "Dabar pats laikas" — pagalvojo ir pasitikrino, ar kišenėje tebėra grandinėle. Pirštai ją glostė, kaip gyvatės nugarą, skaičiuodami narelius. Jie buvo slidūs. "Dabar pats laikas iš čia išslysti"...

Aruna prišoko ir vėl jį užvaldė.

— Čia mano Dada, — apskelbė visiem, — jis mane globstė, valgydino ir čia atvedė. (Visai užmiršo, kad už valgę pati mokėjo!). Dabar, mamytė, neverk!

(nukelta į 4 psl.)

KŪRYBOS PRIEDAS

Pranciškonų meno kolekcija

LIETUVIŲ tarpe, turbūt, nėra kitų tokių meno rinkėjų, kaip tėvai pranciškonai. Jie turi didelę meno kolekciją, kurią išstčius parodoje, būtų ko pasižiūrėti ir pasidžiaugti.

Dalį tos kolekcijos randame išleistoje knygoje "Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers". Knyga ne tik supižindina su jų menu, bet kartu pavaizduoja pranciškonų gražias pastangas remti lietuvišką kūrybą.

Kaip susidarė kolekcija?

Pradėję kurtis Amerikoje, tvarkydami pirktus namus, jus remontuodami, įrengdami įvairias šventoves, pasikvietę lietuvių dailininkus. Ir tie neapvydė: dailininkai kūrė tai, kas lietuviui buvo daug arčiau širdies.

Iš kitos pusės, perėmę leisti "Aidų" kultūros žurnalą, susipažino su daugeliu lietuvių menininkų, jų darbo sąlygomis, kūryba. Tada ir kilo mintis: kiek leidžia sąlygos, telkti lietuvių dailininkų kūrinius, kad jie neišbarstytų ir nežūtų.

Svarbiausias šios kolekcijos organizatorius yra Tėv. Jurgis Gailiusis, O.F.M., pranciškonų vienuolio ilgametis provincijolas. Jis užsakė įvairių religi-

nės tematikos kūrinių, visą laiką domėjosi lietuvių dailininkų kūryba. Didis meno entuziastas yra ir Tėv. Leonardas Andrius, O.F.M., surinkęs nemažą A. Galdiko ir kitų dailininkų kūrinių.

Kodėl reikėjo knygos?

Didžiausias meno centras yra Kennebunkporto vienuolyne, kur vasarą apsilanko labai daug įvairių tautų turistų. Jiems nuolat reikia aiškinti, kas tas lietuvių menas, kad jo yra ne tik čia, bet ir kituose vienuolyuose. Taip ir kilo mintis — išleisti knygą, kuri pavaizduotų pagrindinius jų rinkinio kūrinius. Knyga taikoma ne lietuviams, tad ir išleista anglų kalba. Išleista Tėv. Jurgio Gailiaus rūpesčiu ir pastangomis. Visus redagavimo darbus ir surašymus atliko Paulius Jurkus.

Knygos įžanga

Knygos įžangoje P. Jurkus trumpai apžvelgia, kaip susidarė ši kolekcija, supažindina su pagrindinėmis lietuvių meno linkmėmis, apžvelgia įvairius žanrus — architektūrą, skulptūrą, tapybą, grafiką. Atskirai apie dailininkus nekalba. Knygos gale pridėtas dailininkų sąrašas ir trumpos biografinės žinios.

Religinio meno persvara

Tekstai užima tik mažytę knygos dalį. Visa skirta didelėm, per visą puslapį einančiom iliustracijom.

Apskritai, kaip ir visoje kolekcijoje, taip ir šioje knygoje vyrauja religinis menas. Jis išaugo iš įvairių užsakymų. (Kryžiaus Kelių, vitražų). Vieni jų sutelkti Kennebunkporte, kiti Brooklyne. Taip ir susidarė du pagrindiniai knygos ciklai — menas Kennebunkporte, menas Brooklyne. Pačiame gale įjungta meno pavyzdžiai iš Greene, Maine, Toronto.

Religinis menas rodomas maždaug chronologine tvarka, kaip jis buvo įsigytas vienuolyne. Pirmiausia eina kulto reikalingam tarnaujam menas, pasakui šiaip įvairus menas su religiniais sužietais. Už jų rikiuojasi jau menas įvairiom kitom, ne religinėm temom.

Knyga, toli gražu, neišsemia visų pranciškonų meno turų. Nesudėta nei visų religinės tematikos paveikslų, nei pačių modernių. Redaguojant ieškota pusiausvyros ir įvairumo, atsižvelgta daugiau į svečią turistą.

Knygoje dalyvauja

Knygoje įdėta šių dailininkų kūrinių: Pauliaus Augiaus, Arbit Blato, Albino Elskaus, Mstislavo Dobužinskio, Adomo Galdiko, Česlovo Janušo, Vytauto K. Jonyno, Vytauto Kasiulio, Aleksandro Kašubienės, Vytauto Kašubos, Petro Kiaulėno, Zeno Kolbos, Jono Muloko, Broniaus Murino, Jodvygos Paukšteinės, Juozo Pautiečiaus, Viktoro Petravičiaus, Pauliaus Puzino, Vaclovo Rato, Jono Subačiaus, Anastazijos Tamošaitienės, Antano Tamošaičio, Antano Vaikšnorio, Adolfo Valeškos, Telesforo Valiaus, Adomo Varno, Romo Viesulo, Liudo Vilimo, Viktoro Vizgirdo, Kazimiero Zoromskio.

Iš viso knygoje sudėta 112 paveikslų nuotraukų.

Knyga tinka kaip dovana įvairiom progom. Neseniai gen. konsulas J. Budrys ją padovanojo New Yorko valstybės gubernatoriui Rockefelleriui.

Visos nuotraukos darytos Vytauto Maželio. Tekstą į anglų

VIKTORAS VIZGIRDA — Peizažas (iš knygos "Art Collection").

kalbą vertė Joseph Boley. Spaudė pranciškonų spaustuve Brooklyne, 128 psl. Irišta į kietus viršelius. Kaina 6 dol. Galima gauti Darbininko administracijoje.

Besidžiaugiant šia knyga, noris uoliuosius meno mecenatus paskatinti ir toliau taip nuosirdžiai globoti lietuvių dailininkų kūrybą, teikti jų kūrinius savo pastogėn ir prie pirmos progos išleisti antrąją kolekcijos dalį.

A. Že-
tis

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dail. Algirdo Kurausko paroda atidaryta sausio 25 d. Čiurlionio galerijoje. Išstatyta jo grafikos tapybos kūrinių ir piešinių. Paroda tęsis iki vasario 2. Rengėjai — jūros skautų Gintaro korporacija.

Fausto Kiršos minėjimą bei akademiją New Yorko numato surengti žarašiški būrelis. Prelegentais numatoma pakviesti St. Santvarą ir kitus poetus bei rašytojus.

Australijos lietuvių katalikų federacijos suvažiavimas ir studijų dienos, įvyko Melbourne gruodžio mėnesio paskutiniomis dienomis. Paskaitas skaitė — kun. dr. Petras Bačinskas, kun. Pranas Vaseris, dr. Mauragis, Suvaizdinta Čiurlionienės drama "Aušros sūnūs". Lietuviškų dainų koncertą išpildė Adelaidės lietuvių Lituanicos choras ir Melbourne lietuvių parapijos choras. Tuo pačiu laiku Melbourne įvyko ir lietuvių studentų suvažiavimas.

Jūratė Nausėdaitė-Ann Jil-Iann, jauna filmų artistė, neseniai vaidino muzikiniame filme "Jubilėjinis valsas". Ji yra vaidinusi "Babes in Toyland" ir "Gypsy".

Aidų žurnalas šiais metais skiria premiją už grožinę literatūrą. Premijos komisija vertins 1962-1963 viešumoje pasirodžiusias neprelijuotas grožinės literatūros kūrinius ir tais metais parašytus, bet dėl dabartinių sąlygų negalėjusius būti išspausdintais. Premijos komisijai neatsiūsti kūrinių nebus vertinami. Kūrinius reikia įteikti iki š.m. kovo 1 Aidų redakcijos adresu: Ant. Vaičiulaitis, 4757 East Ave., S.E., Washington 28, D.C.

Dirvos laikraštis skelbia novelės konkursą. Temą pasirenka pats autorius. Novelės rankraštis privalo būti neturpęs kaip 16 standartinių masinraščio puslapių, praleidžiant vieną tarpą. Pasirašoma slapvardžiu. Atskirame voke pridėdama tikroji autoriaus pavardė.

V. VIZGIRDA — autportretas (detale).

dė. Rankraščius įteikti iki kovo 31 šiuo adresu: Dirva, novelės konkursas 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Religinio meno paroda Chicagoje įvyks kovo 7-15 d. šv. Kryžiaus lietuvių parapijos salėje, 4557 So. Wood St. Parodą organizuoja ALK Federacija. Parodą tvarko V. Ivanauskas, 1332 So. 49 Ave., Cicero 50, Ill. Iki vasario 1 reikia prisijusti katalogui žinias ir fotografijas.

Poeto VI. Šlaito naują eilėraščių rinkinį žada išleisti "Saltiesis", Londone leidžiamas laikraštis. Tai bus ketvirtas poeto rinkinys. Pirmas "Žmogiškos psalmės", toliau — "Ant saulėgrąžos vamzdžio", "Be gimto medžio". Rinkinys "Ant saulėgrąžos vamzdžio" buvo premijuojamas Lietuvos Rašytojų Draugijos.

Kultūros Fondas jau baigia išleisti Aleksandryno III tomą. Be to, išleis knygų vaikams: V. Frankienės scenos vaidelių rinkinį, R. Saudargienės "pasaką "Sigutę". J. Minelgos eilėraščių, A. Giedraičio pasakas.

DAILININKUI VIKTORUI VIZGIRDAI 60 METŲ

Bostone gyvenęs dailininkas Viktoras Vizgirda sausio 14 sulaukė 60 metų. Jo sukaktis buvo paminėta Kultūros Klubo susirinkime sausio 25. Apie dailininko gyvenimą ir kūrybą kalbėjo dail. V.K. Jonynas iš New Yorko.

Dail. V. Vizgirda gimė 1904 sausio 14 Dominikonų vieni-
kiemy, Garliavos valsčiuje, Kau-
no apskrityje. Baigęs Kauno

Meno mokyklą ir gavęs valstybinę stipendiją, 1927-28 metus praleido Paryžiuje, studijuodamas dviejose privačiose studijose. Grįžęs mokytojų gimnazijoje, buvo Vilniaus meno akademijos inspektorius, vėliau — rektorius. Vokietijoje dėstė Taikomosios Dailės Institute Freiburge. Atvykęs į JAV, visą laiką gyvena Bostone ir dirba vitražų srityje.

Dailininkas susiformavo grynai vakarietiškoje meno mokykloje, gal būt daugiausia gavo iš fauvistų, ekspresionistų, impresionistų. Savo jaunystėje susidarytiems meno principams liko ištikimas visą gyvenimą. Stiliuje pastebimas tik nežymus perėjimas iš impresionizmo į ekspresionizmą. Šiaip visą gyvenimą jo kūrybos pagrindė pasiliko spalvinės problemos.

Tapydamas realią gamtą

ATSIŪSTA PAMINĖTI

I. Urbanas — DIDŽIOJO ŠIAURĖS KARO FRONTAS LIETUVOJE. Atspaudas iš Karinio. Išleido Karys, 250 egz., iliustruota, 142 psl. kaina nepažymėta.

Dėmesio verta knyga apie Maironį

Maironio sukaktuviniams metais, kada buvo pasikelta išleisti ir jo raštų ir knygų apie jį, pasirodė tik Aidų žurnalo specialus dvigubas numeris. Iš tos medžiagos, kuri nevisiškai priinama, padaryta atskira knyga — atspaudas, pavadinamas "Maironio" vardu, išleistas praėjusiais (1963) metais rudenį. Išleista kun. J. Pragubickio lėšomis. Tai yra vienintelė knyga, skirta Maironio 100 metų gimimo sukaktiui atžymėti.

Knygon sudėta beveik visa medžiaga, tilpusi Maironiui skirtuose Aidų numeriuose. Ji čia pergrupuota ir surikiuota tokia tvarka: Antanas Vaičiulaitis — Maironio sukaktiui atžymėti, A. Nyka Niliūnas — Maironio likimo paraštė, Stasys Yla — Maironis rektorius ir mokytojas, Pr. Pauliukonis — Maironis istorikas, Antanas Klimas — Lietuva Maironio "Jaunojoje Lietuvoje" ir "Rasėnių Magdėje", J. Zilevičius — Maironis garsuose, Faustas Kirša — Maironis mano kartos akimis, Julija Lipiūtė-Gečienė — Maironio vasaros Bernotuose 1906-1914 metų tarpe, Juozas Mikucikis — Iš mano atsiminimų apie poetą Maironį, Vladas Kubokas — Kritika apie Maironį iki pirmojo pasaulinio karo, A. Baltaragis — Numaironintas Maironis, Aleksan-

(daugiausia N. Anglijos motyvus), jis peisažą kondensuoja, palieka tik būtiniausius charakteringus bruožus. Ir juos dėsto pagal savo vidinį pajautimą, labiau ryškindamas primityvias formas (ypač portretuose).

Jo paveikslų koloritas niūrus, dominuoja mėlynai, tamsiai žali tonai, violetai, su staigiais kontrastinių spalvų prisiveržimais. Spalva dedama plačiais teptukais, jo brūkšniai sodrūs dinamiški.

Dail. V. Vizgirda buvo vienas iš pagrindinių moderniosios tapybos šalininkų Lietuvoje. V. Vizgirda, A. Valeška, A. Gudaitis, A. Samuolis buvo ano mato jauniosios kartos pagrindiniai tapytojai, savo meną išvedę į kūrybingus modernizmo laukus.

Gyvendamas JAV, jis yra surengęs savo parodų Bostone amerikiečiams, Chicagoje Čiurlionio galerijoje ir kitur. Ypač jį gražiai įvertino amerikiečių meno kritikai.

Gindamas meną nuo profanacijos ir saugodamas jo lygį, jis meno klausimais rašo spaudoje. Taip pat bendradarbiauja ir lietuvių Enciklopedijoje. P.J.

Sukaktuvinis Donelaičio vakaras

Chicago, Ill. — Lietuvių pasaulietinės poezijos pradininko Kristijono Donelaičio gimimo 250 metų sukaktiui paminėti Pedagoginis Lituanistikos Institutas ruošia sukaktuvinį vakarą, gegužės 9 Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Pagrindinę sceninę programą dalį sudarys K. Donelaičio "Metų" ištraukos, "Žiemos rūpesčių", skaitymas. Programą atliks Instituto studentai, atitinkamų dėstytojų bei tautininkų padedami.

Be sceninės programos, tai sukaktiui atžymėti ruošiamas K. Donelaičio rankraščių bei jo raštų paroda ir projektuojamas sukaktuvinis leidinys. Pagrindinį leidinio turinį sudarys pirmieji K. Donelaičio kūriniai, t.y. visos (6) ligi šiol žinomos jo pasakėčios. Be vienos kitos, šios pasakėčios nei mokyklai nei apskritai Donelaičio kūryba besidomintiems šiuo metu yra visiškai neaprejamamos. O šalia garsiųjų "Metų" neturėtų būti pasakėčių tai stambi spraga ne tik literatūroje, bet ir lietuviškoje švietimo srityje.

Pagal savo išgales šiuos užsibrėžtus tautinio švietimo darbus Institutas tikisi atlikti, padedamas savo nuosirdžių remėjų bei Kristijono Donelaičio kūrybos gerbėjų.

P.L. Institutas

Kišenvagis

(atkelta iš 3 psl.)

— Aš, vaikelį nežinau, kas tau galėjo nutikti. Dėdė jau išėjo policijos saukti. Sakai, tas geras žmogus... Dievai tegu jį saugo! — nusišluostė ašaras.

Arunos motinos žvilgsnyje Hridis išvydo tas geras ir mielas akis, kurios jį jauną mylavo; ir kaktoje buvo tos pačios giminės rausvas ženklas. Nepajuto, kaip nusilenkė ir prisilietė Arunos motinos kojų, o ji paglostė ir palaimino. Tada išsiėmė grandinėle ir įglaudė į motinos delną. Pakilęs dingio minioje.

— O —

ARUNA? Tas vardas gėlė širdį. Negalėjo nuraminti nei pigiu vynu. Rytui prašvitus, nusiprausė gatvėje prie hidranto ir iškako į savo "darbą"... Pirstai bebuvu vikrus, bet galva svaigė. Aruna pynėsi minityse, o kojos — kelyje. Ne adreso jos nepasiteiravau. Kaip gaila!"

Po rytinio grobio, kai lipo iš autobuso, nematė, kur ejo. Užvažiavo kitas vežimas, ir iš žmogaus beliko drebučiai. Kišenėse rastos dešimties rupijų banknotas, mėnesiui bilietas geležinkelio, rašomoji plunksna (sutrinta)...

— O čia kas?? — pakėlė policijos inspektorius nedidelį ryšulėlį, nublokštą į šalį.

Išvyniojus subtilgo dali, meniškai, rausva apyrankė. Niekas neatkreipė dėmesio, kad ryšulėlio popieriuje nežymiai buvo įrašyta: "Arunai"...

Tėv. JURGIS GAILIUSIS, O.F.M., pranciškonų provincijolas, išleidęs "Art Collection" (detale), Skulpt. V. Kašubos.

Vieni duoda, kiti gauna

Balfo veikloje, kaip ir šeimoje, sveiki, tvirti dirba ir savo uždabiu dalinasi su nedirbančiais, ligoniais, senukais invalidais, kalėjime sūčiais ar persėkiojimus kenčiančiais. Bet tokių, kurie aukojasi ir aukoją nėra jau taip daug — po kelis šimtus didesnėse kolonijose. (New Yorke 700). Apie 1,000 JAV lietuvių dar ir dirba, sudarydami skyrius, valdybas, komisijas, direktoriatą ir centro valdybą.

Balfo rėmėjai ir nariai 1963 metais į centro kasą suaukojo 77,652 dolerius (1962—78,421). Balfo Centras 1963 gavo per 25,190 svarų vartotų rūbų, kuriuos supakavo į 1000 siuntinių ir išsiuntė už jūrus, daugiausia į Lenkiją. Netinkamus vartoti rūbus atrinko ir juos pardavė po 3-5 centus už svarą.

Balfo šelpiamieji

Pirmoje eilėje ir 1963 metais Balfo dosniau šelpiami buvo Vokietijoje likę tremtiniai. 1963 jie turėjo patys rašyti į Balfo Centrą, prašyti paramos, prie prašymo pridėti vienokį ar kitokį neturto pažymėjimą. Mažaraščiams (o tokių daug) tai buvo sunkoka, ki- tiems nemaloni. Tačiau į Bal- fą kreipėsi 289 šeimos ar at- skiri asmenys bei vienuolika tremtinių institucijų, viso 1,225 asmenys. Tarp jų buvo 103 se- neliai, 601 vaikas, 144 ligoniai, 49 invalidai. Balfas negalėjo jų prašymų atmesti, tačiau dėl lė- šų stokos negalėjo jų ir tinkamai aprūpinti. Teko dalinti trupinius. Jiems sušelpiti buvo iš- leista 31,607 dol. pinigais, iš- siųsta 60 siuntinių su rūbais, knygomis. Balfas šelpiamie- siams prenumeravo Amerikos lietuvių spaudą, vaikučiams iš- siuntinėjo 55 "Eglutės".

Balfas šelpė tremtinių grupes, kaip Vasario 16 gimnaziją, vargo mokyklas, prieglaudas, sanatoriją ir pan. Tose institucijose buvo 283 vaikai, 36 ligoniai bei 57 senukai-invali- dai.

Iš kolektyvų daugiausiai ga- vo Vasario 16 gimnazija — 24, 569 dolerius; visi kiti Vokietij- jos lietuviai, įskaitant vargo mokyklas, prieglaudas ir senato- riją, gavo 9,038 dol. Vasario 16 gimnazijai dirbo 16 mokytojų ir mokėsi 89 vaikai, o visi kiti Balfo šelpiamieji sudaro 1,120 asmenų.

BALFAS 1963 M.

Toks šalpos paskirstymas ne- priklauso grynai nuo Balfo Cen- tro Valdybos. Dažniau jį nusta- to patys aukotojai, prisiųsdami pinigų ir nurodydami, kam įteikti. Laimingiausia buvo Vasario 16 gimnazija ir senato- rijos. Mažiau prisiminti mūsų invalidai, ligoniai arba kituose kraštuose vargan patekę tau- tiečiai.

Lenkijos lietuvių šalpa buvo dar didesnė Balfo problema 1963 metais. Daug tikrų lenkų ir gudų už kelis zlotus "išmo- ko" lietuviškai rašyti, o Lenki- jos valdžia vis neduoda Balfui jokių privilegijų šelpiamuosius aplankyti, patikrinti. Apie pu- sę prašymų teko atidėti į šalį. Kita pusė 1963 metais gavo 973 siuntinius su rūbais ir 171 su vaistais.

Balfo šalpa Lietuvon ir Sibi- ran teko trims šimtams šeimų, išleidžiant tam reikalui beveik 16,000 dolerių (1962 m. — \$13,214). Buvo siunčiamos tik naujos medžiagos. Vaistų į Lie- tuvą okupantai vis dar nelei- dzia.

Balfas šelpė lietuvių ir ki- tuose kraštuose, tam reikalui išleidamas arti 3,000 dolerių. JAV lietuvių šalpai išleista 1,131 doleris. Ši šalpa, turint lėšų, galėtų ir turėtų būti žy- miai stipresnė.

Apie 300 šeimų ieškojo Bal- fo pagalbos atvykti į JAV. 1964 metais sausio 1 Balfas tu- rėjo 245 neužbaigtas lietuvių imigracines bylas iš 22 įvai- rių kraštų, daugiausia (76) iš Vokietijos. Balfo stalčiuose yra imigracinės bylos net iš Chiles, Kubos, Čekoslovakijos, Peru ir Alžirijos. Kur tie lietuviai nevertsta ir su ilgesiu nelau- kia tos dienos, kada galės iš- vysti Laisvės Statulą.

Yra gerų žmonių.

1963 metais Balfas turėjo 77,652 dol. pajamų, išleido 88,743 dol. Į išlaidas įrašyta ir 10,000 dolerių, kurie gražinti Valstybės Izdui (sena, 1955 m. skola). 1963 metų gale Balfas didesnių skolų nebeturėjo, bet Balfui liko skolingi daug kas iš 1956-57 metais, į JAV per Bal- fą atvykusių. Beveik jau nėra vil- ties tas paskolas atgauti, nes atvykusieji pasislėpė.

Neįmanoma perduoti Balfo rėmėjams, aukotojams ir vei- kėjams tų gaudžių padėkos laiškų, kurie kasdien ateina į Balfo Centrą. Iš Lenkijos lietu- viai atsiunčia mišų korteles, iš Lietuvos — Kalėdų plotkeles, iš kitur — gražius žodelius. Tur

būt, reikalų vedėjo pareiga pa- dėkoti (ir čia ją vykdu).

Ačiū visiems aukų rinkėjams ir aukotojams Jungtinėse Ame- rikos Valstybėse (iš Kanados lietuvių 1963 Balfas labai ma- žai tegavo).

Turiu tikrą viltį, kad šiame sunkiame darbe ištversime ir 1964 metais. Kas gi kitas gel- bės tautiečius, jei mes ne- padėsime? Dievas aiškiai to rei- kalauja. Vargu ir kančios pas- kendusi tėvynė tikrai laukia, kad tautos vaikai, kurie gali padėti neturintiems.

Kun. L. Jankus
Balfo reik. vedėjas

P.S. Ačiū Darbininko redak- cijai ir administracijai už gra- žią talką 1963 metais, lietuvių varguolių šalpai lėšas berankio- jant.

KLJ

MAŽOS PARAPIJOS DIDELĖS AUKOS

Sioux City, Iowa. — Šv. Ka- zimiero lietuvių parapija yra vienintelė visoje Iowos vals- tybėje. Parapija yra nedidelė, turi tik 68 šeimas. Nėra nei vieno lietuvių gydytojo, inžinie- riaus, turtingo prekybininko. Parapičiai daugiausiai dirba skerdyklose.

Praeitais metais birželio 16 uždarius Armuro skerdyklą, iš 78 parapijoje buvusių šeimų, 40 neteko darbo ir 10 šeimų išsikėlė į kitus miestus, o 30 jau šeši mėnesiai kaip nedirba. Nepaisant šios skaudžios padė- ties, lietuvių parapija, propor- cingai šeimų skaičiumi, savo dosnumu buvo pirmoji visoje Sioux City vyskupijoje.

Klebonas kun. S. Morkūnas paruošė metų apyskaitą — at- spaustą knygą su gražia bažny- čios nuotrauka. Už knygos iš- spausdinimą apmokėjo J. Rut- ledge laidotuvių namai.

Iš apyskaitos matosi, kad 1963 pajamų būta 33,678.43; išlaidų turėta 20,241.03. Sausio 1 parapija turėjo pinigų ban- kuose 88,383.87; iš jų 80,000 pradžios mokyklos fonde. Per metus sutaupta 13,437.40.

Praeitais metais stambesnes sumas auškojo: J. Vizintos —

605 dol.; P. Adamonis — 481. 55; L. O. Haefs — 442.50 (pa- prastas darbininkas, turįs 9 as- menų šeimą, vienas dirbantis); C. Vakulskas (8 asmenų šeimo- je vienas dirbantis) — 277. B. Zebus (sargas, kurio dvi duk- ros studijuoja universitetuose) — 307., M. Balčiūnaitė, jauna mergaitė, 415., M. Kuncienė (tarnaitė, kurios metinė alga 1500 dol.), — 210., M. Meške- liūnienė, (senutė gaunanti ma- žytę senatvės pensiją, nuolati- nė ligonė) — 156, kun. S. Mor- kūnas — 310, A. Strazdas (jau šeši mėnesiai kaip nedirba) — 328.

Ir parapijos vaikai neatsilie- ka nuo savo tėvų, laimėdami pirmą vietą visoje Sioux City vyskupijoje. Praeitais metais 60 vaikų suaukojo 729.28 dol. Per 12 metų vaikai yra suau- kojė 8,729.28.

Per 12 metų išmokėta 24,100 dol. aukštesnės mokyklos sko- los, sumokėta 86,000 dol. aukš- tesnės mokyklos statybai ir iš- laikymui, išleista 42,000 dol. bažnyčiai, klebonijai, seserų na- mams atnaujinti, 27 vitražam, šviesoms, Nekalčiausios Ma- rijos Širdies paminklui, var- pam, naujam žemės sklypui ir parapijos nuosavybės pagerini- mams. Be to, įkurtas pradžios mokyklos fondas. Jam sutau- pyta jau 80,000 dol. Viso su- taupta 88,383.87.

Daugumas šv. Kazimiero pa- rapijos parapičių jau prakti- kuoja aukoti 10 procentų savo pajamų bažnyčiai, katalikiškam auklėjimui, misijoms.

Iš mirstančios, mažytės šv. Kazimiero parapijos, kun. S. Morkūnui vadovaujant, nežiū- rint dviejų didelių potvynių, kurių metu daug parapičių nukentėjo, ir dviejų didžiųjų maisto fabrių — Čudahys ir Armuro uždarymo, nete- kus 50 šeimų, kurios išsikėlė į kitus miestus, per 12 metų su- rinkta 363,482.67.

VYSK. V. BRIZGYS įteikia čekį Msgr. T. J. Grady. Čekiui įmokėta pirmas įnašas šiluvos koplyčios statybai.

Pasaulinės parodos New Yorke lietuvių komiteto pranešimas

Sausio 21 įvyko komiteto val- dybos posėdis, kuriame buvo painformuota apie įvairių ko- misijų atliktus darbus ir kliš- tis, kurias teks nugalėti, sie- kiant lietuvių atstovavimo pa- saulinėje parodoje.

Posėdis patvirtino keletą pa- keitimų pareigose. Lietuvių Bendruomenės New Yorke apy- gardos pirm. Jonas Slepetyš perėmė finansų komisijos pir- mininko pareigas vieton pasi- traukusio kun. dr. St. Vališai- čio. Į sekciją dar įeina Domas Penikas, Antanas Reventas, Juozas Bolevičius ir Vaclovas Alksninis. Jurgis Sirusas dėl laiko stokos atsisakė iš spaudos-informacijos sekcijos

Lietuviai ir labdarybės atžvil- giu pralenkia kitus. Dalis senų ir naujų ateivių jau keli metai, kaip siunčia daug siuntinių į Lietuvą ir Sibirą ir kitus kraš- tus. Klebonas jau yra pasiun- tęs 109 siuntinius, o kai kurie jo parapičiai, pasekę klebono pavyzdžiu, pasiuntė nuo 50 iki 100 ir daugiau siuntinių.

Kun. S. Morkūnas ir jo viena parapietė pasižadėjo apmokėti už visą mokslą, 10-15 metų dviem vargšam jaunuoliui sa- leziečių kunigų seminarijoje, Pietų Amerikoje, Ekvadore, no- rinties tapti kunigais misijo- nieriais.

Dideli darbai atlikti, parapie- čiams vieningai ir sutartinai dirbant su prityrusiu ir pasi- šventusiu klebonu. **Koresp.**

(nukelta į 8 psl.)

IŠ VISUR

— Kennebunkporto Šv. An- tano gimnazijos vadovybė nuo- širdžiai dėkoja P.O. Ivaškienei, atvykstančiai nuolat į gimnazi- ją mokyti jaunimą tautinių šokių, ir Worcesterio rėmėjų būreliui, kuris nuolat palaiko šią mokyklą aukomis ir mate- rialinėms gerybėmis. Padėka reiškama S. Subatkevičienei iš Bostono, kuri surinko stambia- auką gimnazijos reikalams.

— Janinos Narūnės, neseniai iš spaudos išėjusi eilėraščių rin- kinį, "Sutemos" maloniai suti- ko išplatinti Draugas. Tai die- noraštiniai posmai, pašvęsti prof. K. Pakšto atminimui. Iš- leido savo lėšomis J. Narūnė- Pakštie. Išrinkti pinigai už knygas bus pirmoji aukla miru- sio profesoriaus monografijai leisti. Knygos kaina — 1.50 dol. Egzempliorių skaičius ribotas.

— Kun. T. Palis-Palukaitis, Queen of All Saints parapijos vikaras Concord, Calif. Oak- land vyskupo perkeltas į St. Perpetua parapiją vikaru La- fayette, Calif. Jo naujas adre- sas: Rev. T. Palis, P.O. Box 625, Lafayette, Calif.

— Stasys ir Marija Domkai su 3 dukrom atvyko iš Lenki- jos į Los Angeles, Calif. Atvy- kimu rūpinosi brolis Paulius Domkus. Domkai dar 1958 me- tais buvo Lietuvoje, išgyveno daug vargų ir nelaimių bolševi- kų okupacijoje.

— Pranas Kalibatas, Newar- ko ilgametis vaistininkas, mi- ręs prieš Kalėdų šventes, buvo kilęs iš Zvirblėnų kaimo. Ko- varsko parapijos. Savo gimta- jam kraštui jis darė daug gero — kaime įtaisė šilgaitvius, pa- statė kryžių, atremontavo Ko- varsko bažnyčią, įvedė Kovars- ke elektrą, įtaisė gaisrinę ir k.

— Lituanus žurnalas, siunti- nėjamas įvairių kraštų universi- teto bibliotekom, siekia net ir Aziją. Štai Kalėdų švenčių me- tu žurnalas gavo sveikinimus iš Seulo universiteto bibliote- kos, iš tautinio studentų spau- dos klubo Indijoje, iš Manilos St. Scholastica's kolegijos bib- liotekos.

— Seserų terciatas. Nek. Pr. M. Seserų kongregacijos Putname nuo sausio 6 vyksta seserų terciatas, kuris tęsis 4 savaites. Dalyvauja ilgiau kon- gregacijai priklausančios vie- nuolės, bent po 10 metų jau išbuvusios vienuolyne. Tercija- tą praveda kun. V. Bagdonavi- čius, MIC, iš Chicagos. Tercija- te dalyvaujančios vienuolės praktiškai yra išsijungusios iš kasdieninio vienuolio gyvenimo bei darbų ir visiškai atsi- davusios dvasinio atnaujinimo mąstymams, maldoms, susi- kaupimui. Tercijato reikalų vy- resnįja yra motina M. Aloy- sa, kongregacijos noviciato vir- šininė.

RAŠINIO APIE DONELAITI KONKURSAUS

Bostono-Brocktono sendrau- gių ateitinių skyrius skelbia rašinio konkursą.

1. Rašinio tema (pasirinkti- nai): Donelaičio "Metų" religi- nės ir tautinės pažūros arba Donelaičio "Metų" gamta.

2. Konkurse dalyvauja ryt- nio J.A.V. pakraščio lietuviškų- jų bei lituanistinių mokyklų mokiniai.

3. Pirmoji premija 30 dol., antroji 20 dol.

4. Rašiniai atsiunčiami iki 1964 balandžio 15.

5. Rašinys pasirašomas sla- pyvardžiu. Atskirame užlipinta- me voke įrašoma pavardė, ad- resas ir lankamoji mokykla. Tas pats asmuo gali laimėti tik vie- ną premiją. Rašinio apimtis nuo 5 iki 10 puslapių.

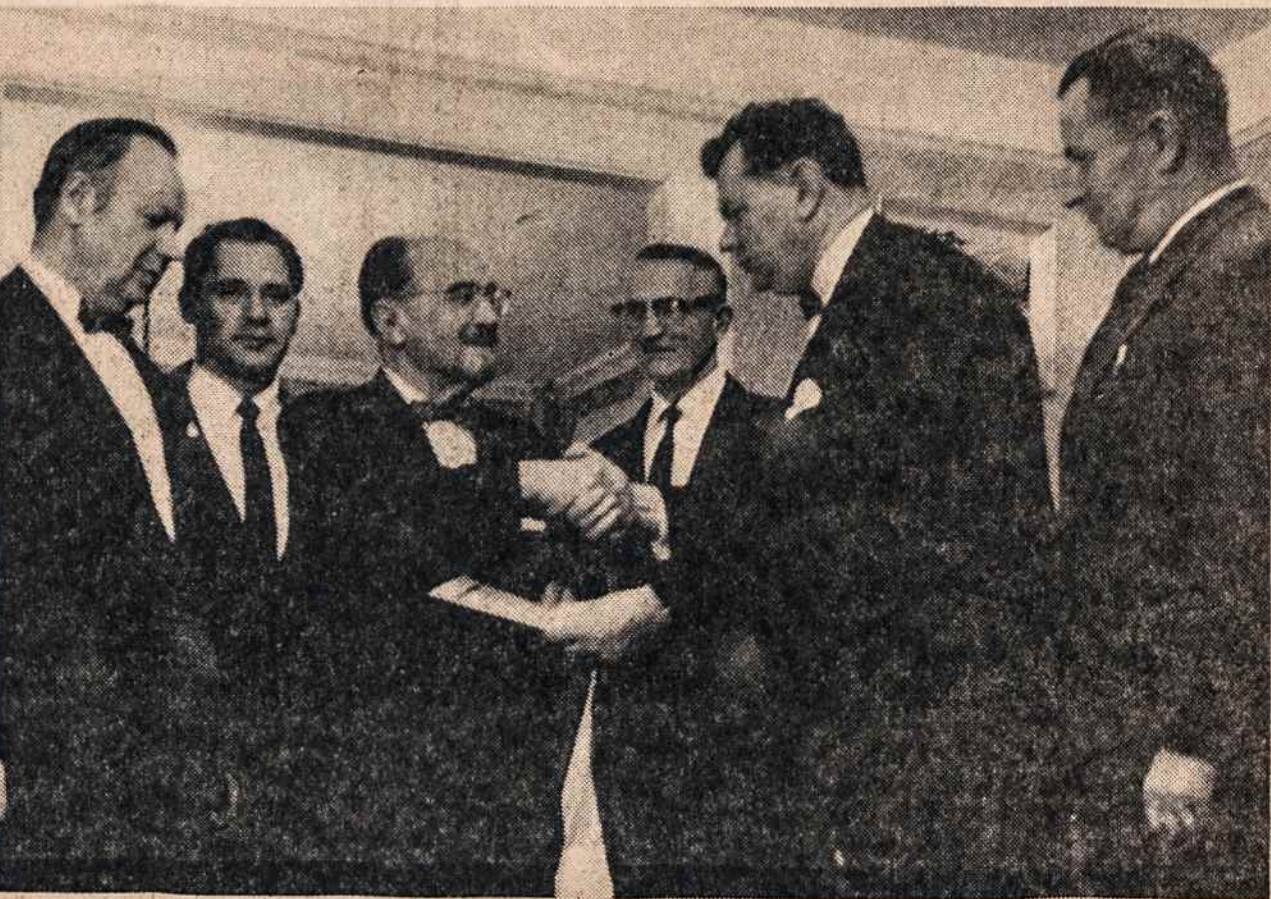
6. Rašinių vertinimo komisi- ja: V. Kulbokas, J. Lapšienė ir A. Sušiedėlienė. Rašiniai siun- čiami V. Kulbokui 51 Thomas Park, So. Boston 02127, Mass.

VILNIAUS MIESTO ISTORIJA BRUOŽAI IKI XVIII A. PABAIGOS

AIDŲ žurnalo premijuotas mokslo veikalas su vėlonies prof. Dr. A. Šapokos biografija ir 52 puslapių iliustracijų. Knygoje 333 psl. Kaina 5 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

LIETUVIŲ DIENOS pasaulinėje parodoje dainų komitetas. Iš k. į d. K. Vasilauskas, M. Cibas, J. Žilevičius, A. Višminas, A. Kačanauskas, V. Mamaitis. Nuotr. V. Maželis.

O KO KO?

Pas psichiatrą

Susisiekimo komisaras pažadėjo vairuotojus, kurie turėjo autokatastrofą, siųsti pas psichiatrą, kad patikrintų, kokia buvo priežastis, pastūmėjusi į katastrofą. Psichiatrai čia didelė mada. Juos tokia proga ir paima "ant danties" Journal American:

Į psichiatro kliniką ateina žmonės, gerokai aplamdytas ir keliose vietose kruvinas.

Žmogus. Daktare, komisaras mane siuntė pas tamstą. Aš tik ką įvažiuavau į pašto sunkvežimį.

Daktaras. Matau. Gal tamsta man papasakosi, kaip viskas buvo.

Žmogus. O taip. Tik gal dabar tamsta man sulaikytum kraujavimą.

Daktaras. Gulkis. O dabar man pasakyk: kaip jautiesi po katastrofos.

Žmogus. Skauda, ir kaip aš atrodo.

Daktaras. Aš ne apie tas kvailas žaizdas. Aš noriu žinoti, ar tamsta giliau nesi sukrėtas? Ar tamsta nesijauti kaltas?

Žmogus. Kaip čia pasakius. Kaltas, žinoma, kaltas.

Daktaras. Aha. O dabar: kodėl tamsta jautiesi kaltas?

Žmogus. Nes aš nebuvau apsidraudęs.

Daktaras. Kitaip sakant, visada tamsta jautiesi per daug saugus. Tamsta matyt, turėjai per daug meilės išgyvenimų.

Žmogus. Ne. Draudimo mokėstis buvo per didelės.

Daktaras. Na, gerai, patyrinėkime dar giliau. Ar pašto sunkvežimis neatrodė panašus į tamtos motiną?

Žmogus. Ne, nebent iš užpakalio.

Daktaras. Gerai. Dabar pasistenk prisiminti: kai tamsta dar nebuvai gimes, ar tamtos motinos nebuvo išgąsdinęs paštininkas? Ar tamsta neturėjai baimės gauti iš ko nors laiška?

Žmogus. Bet daktare.

Daktaras. O dar reikia daug ką prisiminti, dar mes toli nuo tikrosios priežasties, kodėl turėjai katastrofą. Ar tamsta nebuvai kada išgąsdintas, kai vaikas būdamas, žaidei paštininkus ar paštą?

Žmogus. Bet, daktare, gal kita smulkmena paaikšintų.

Daktaras. O prašau, prašau, prisimink tamsta.

Žmogus. Aš prieš tai buvau išgėręs šešis Martini.

Ieškoma iš Lietuvos prieš pirmą didį karą atvykusio Grikst, kuris dabar būtų apie 65 metų, kadaise turėjęs ir dirbes pirštinių fabrikę. Kilimo iš Žemaitijos ar Klaipėdos. Jei jis būtų miręs, tai žinoma, kad yra likę du sūnūs. Kas žinotų ką nors apie ieškomąjį, prašome pranešti: Elenora Lobe, 94-19 88th Ave., Woodhaven 21, N.Y.

AKTORIAUS STASIO PILKOS VAKARAS

Rochester, N.Y. — Sausio 18 aktorius Stasio Pilkos dailiojo žodžio vakaras praėjo pakiliai, pralenkęs visus kitus panašius vakarus.

Veteranas akt. St. Pilka tą vakarą scenoje atėjo kaip didžiai gerbiąs dailiojo žodžio klausytojus ir mylėtojus, susirinkusius ne tik pasiklausti, bet ir pagerbti akt. St. Pilkos 40 metų scenos darbo sukaktuvių. Jo pasirinkti eilėraščiai ir kai kurios ištraukos iš dramos veikalų buvo išpildyti su giliu aktoriaus esteto ir dženelmeno įsijautimu ir išgyvenimu. Klausytojai nenorėjo aktorius išleisti iš scenos. St. Pilka deklamavo E. Matuzevičiaus — Seno draugo namuose, Maironio — Vakaro mintys (paskutinis poeto eilėraštis), Kęstučio monologas iš Maironio dramos Kęstučio mirtis 5 veiksm., Jono Aisčio — Vorksla, S. Čiur-

lionienės — Knygnešio Rusteikos monologas (iš dramos Aušros Siniš, I veiksm.), A. Strazdelio — Aušra ir Ei, tu Dominykai, A. Miškinio — Lietuva ir K. Binkio — Maironiškas pavasaris.

Jei daugelis aktorius išpildytų dalykų dvelkė rimtimi, tėvynės nostalgija, tai A. Strazdelio Dominykas ir Aušra, nors ir labai vaizdingi, bet niekados nepalikdavo skaitant gilesnio įspūdžio, tačiau, kai akt. St. Pilka juos perkėlė scenon, tiek Dominykas, tiek Aušra suspindėjo visomis spalvomis, o ypač vargšas Dominykas, baudžiamas įvairiausių ponų išnaudojamas ir užuaitas, nežino ir kaip apsiginti jį puolančių vargų ir rūpesčių.

Antroje programos dalyje, jei "Linksmesnėse nuotaikose" akt. St. Pilka ir neatrodė savo vietoje, tai W. Sekspyro Bruto monologe (iš tragedijos Juliusas Cezaris) ir Ostrovskio aktorius tragiko monologe iš komedijos Miškas (5 veiksm.) vėl sužibėjo visoje didybėje ir grožybėje.

Akt. Pilka puikiai talkininkavo Kristina Nomeikaitė, sėkmingai žengianti pianistų šeimoni. Kristina Nomeikaitė keletais atvejais paskambino: F. Chopino Scherzo, (op. 20, minor) M. Balakirjevo Vievysys (M. Glinkos dainos transkripcija) ir Fr. Liszto Tarantella (presto moderato).

Abu menininkai buvo apdovanoti gėlėmis. K. Mačiulis lietuvių dramos būrelio vardu St. Pilka pasveikino jo 40 metų scenos darbo sukaktuvių progą.

Vakarą surengė liet. bendruomenės dramos būrelio valdyba.

Vasario 16 minėjimas
Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas bus va-

sario 16, sekmadienį. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas Jonas Jasaitis, JAV Liet. Bendruomenės pirmininkas. Iš ryto 11 val. šv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje bus mišios už mirusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus. Popiet 3 val. parapijos salėje bus iškilmingas minėjimas. Minėjimam yra pakviestas JAV sen. K. Keatingas, JAV kongreso narys Fr. Horton ir žymesnieji vietos pilietiniai veikėjai. Meninė programa išpildys liet. bendruomenės choras, vad. Jono Adomaičio.

Prez. Antano Smetonos prisiminimas

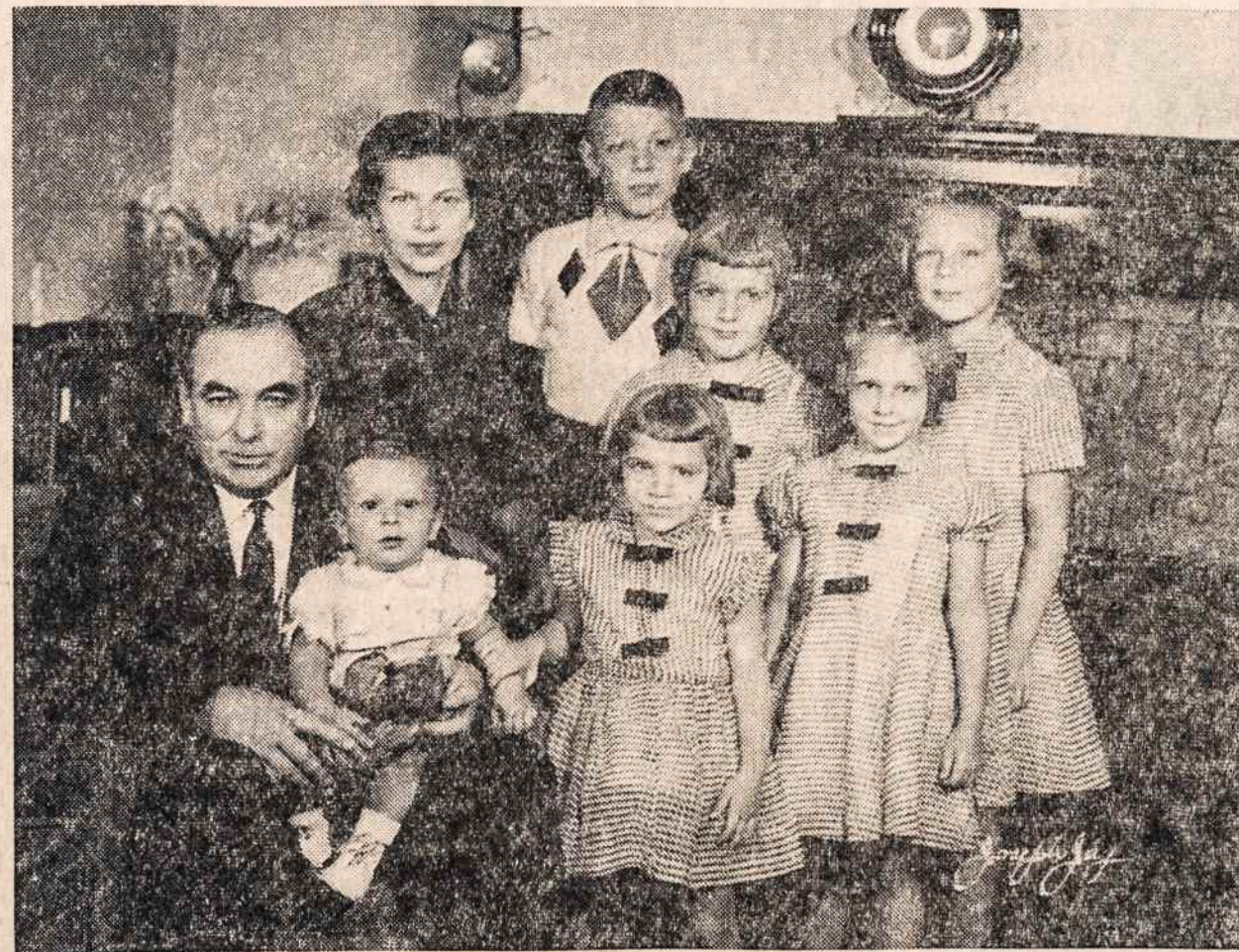
Prez. Antano Smetonos 20 metų mirties minėjimas įvyko sausio 12 d. Apie gyvenimą ir jo vaidmenį kalbėjo Jonas Miškinis. Meninė programa išpildė vyrų choras, vad. Jono Adomaičio, akomp. R. Obalis. Jn. Rengė vietos lietuvių karių Ramovės valdyba.

Snaigių vakaras — vasario 1

Lietuvių studentų skyriaus valdyba vasario 1 šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje rengia linksmą "snaigių vakarą". Programoje — šokiai ir kitos įvairenybės. Kviečia jaunus ir senus.

Labiausiai perkamos knygos

Labiausiai perkamos knygos: Pulgio Andrieušio ir Vl. Radzevičiaus redaguotas Australijos m. pavad. "Blezingėlės prie Torroneso", dr. J. Griniaus "Mano viešnagė Amerikoje", Jeronimo Ignatonio romanas Lūžiai, M. Katiliškio Šventadienis už miesto (novelės), Alf. Tyruolio poezijos rinktinė "Metų vingiai" ir kt. Iš liet. plokštelių: V. Stankaus "Sutemų garai", Clevelando vyrų okteto įdainavimai, L. Jodis at Townhall in five languages. Lietuvių spaudos kioskas veikia sekmadieniais nuo 10 iki 12:30 val. pp. žemų parapijos salėje. Sb.

ANTANO IR ADOS USTJANAUSKŲ šeima — Elenutė, Jonytė, Irutė, Birutė, Andrius ir Richardas. Gyvena West Hartford, Conn.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Sodalietės vasario 2 per 8:30 v. mišias bendrai eis prie komunijos Mišias aukos dvaisios vadas kun. A. Dranginis. Prel. L. Mendelis išdalins ištikimybės dovanas toms, kurios sąžiningai atliko savo pareigas. Po mišių parapijos salėje bus pusryčiai, kuriuos paruos šv. Vardo draugijos vyrai.

C.Y.O. rengia ekskursiją į New Yorką. Autobusai išeis vasario 7, grįš vasario 9. Iš šv. Alfonso parapijos važiuos būrys moterų.

Gavėnia prasidės vasario 12. Kunigai kviečia visus žmones rimtai praleisti gavėnios laiką.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengia Baltimorės Lietuvių Taryba. Vasario 15, šeštadienį, bus iškilminga vakari-

nė didžiojoje lietuvių svetainės salėje. Vakarieneje dalyvaus Baltimorės miesto ir Marylando valstybės aukšti pareigūnai. Pakviesta miesto burmistras ir valstybės gubernatorius. Vakarienei vadovauja advokatas Tomas Grajauskas-Gray. Sekmadienį, vasario 16, pamaldos bus šv. Alfonso bažnyčioje 10 v. Minėjimas ir prakalbos — 4v. popiet lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Visi lietuviai kviečiami kuo gausiau dalyvauti bankete, pamaldose ir minėjime. **Jonas Obelinis**

HARTFORD, CONN.

Antanas Ustjanauškas su savo žmona Ada, nors ir turėdami gausią šeimą, yra įsigiję dvi maisto krautuves ir siuntinių įstaigą, per kurią siunčiami prieinamomis kainomis siuntiniai į pavergtą Lietuvą ir Sibire esantiems lietuviams. Krautuvės yra: Internacional Super Market's, 518 Park St. ir 200 Franklin Ave. Krautuvėse yra labai didelis pasirinkimas importuoto užsienio maisto ir gerimų. Krautuvėse gaunamas ir užsakomas Darbininkas. Sekmadieniais laukraštis gaunamas ir prie lietuvių bažnyčios. H.C.

IS LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N.J. — Vietos 29 kuopa savo mėnesinį susirinkimą turėjo sausio 21 šv. Jurgio salėje. Malda pradėjo pirm. Kazys Sipaila. Sekretorė Joan Janauskas paskaitė pereito susirinkimo protokolą. Mary Stonis pranešė apie apskričio susirinkimą, kuris buvo gruodžio mėnesį Philadelphiaje.

Daugiausia kalbėta apie apskričio bendrą komunią ir pusryčius, kurie įvyksta Newark. Seimininkais yra 29 kuopa. Tai bus kovo 8. Kartu bus paminėta ir šv. Kazimiero šventė. Tą dieną bus ir naujos valdybos įvesdinimas į pareigas.

Susirinkimas baigtas malda ir vyčių himnu.

Sių eilučių autorius ir 29 kuopos narys, prof. J. Stuką, mūsų kuopos narį, ir Loreta Kaselytę, Chicagos 36 kuopos.

SKAUTISKAS POBŪVIS

Puťname, Conn. — Aušros skautų draugovė vasario 9 sekmadienį, ruošia skautišką popietę, į kurią kviečia skautes, skautus bei svečius. Programa prasidės 2:30 valanda popiet. Susipažinimas, laukas su draugovės bei svečių pasirodymais ir dainomis. Vakare 6 v. v. vaišės, o po to pasilinksminimas su šokiais. **Kor.**

PHILADELPHIJOS LB šeštadieninės mokyklos kalėdiname vakare sausio 11 šv. Andriejaus parapijos salėje suvaizdintas V. Muraškos parengtas vaizdelis "Kalėdų sapnas". Scenoje — motina (VII skyriaus mokinė D. Vaškelytė) su mažaisiais mokinukais puošia eglutę.

PASIRUOSĘ vaidinti

Nuotraukos V. Gruzdžio

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratesti prenumeratą 1964 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

Ilgo grojimo plokštelė —

Mylėsi Lietuvą iš tolo

II-sios Dainų Šventės rinktinė

High Fidelity — \$4.00

Stereo — 5.00

Galima įsigyti:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE

910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

LIETUVOS KANKLĖS

Graži lietuviška Kalėdinė dovana — Lietuvos muzikos plokštelė. Keturiolika labai mėgiamų lietuviškų melodijų: jų tarpe — Pas močiutę augau, Supinsiu dainužę, Sveikas Jėzus, Sėjau rūtą, Stoviu aš parimus (partizanų daina).

Kaina JAV: Stereo \$5.00 • Hi-Fi \$4.00

Persiųntimas 50c

DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

SPORTAS

Posėdžiavo krepšinio komitetas

Sporto sąjungos suvažiavime padarius nutarimą siųsti mūsų krepšinio rinktinę į Australiją, krepšinio komiteto laukia ypatingai sunkus uždavinys sudaryti rinktinę, pajėgią tinkamai mus reprezentuoti. Tuo reikalu krepšinio komiteto nariai — Vytautas Grybauskas, R. Dirvonis, A. Lauraitis ir P. Žumbakis — posėdžiavo Chicagoje ir nustatė pagrindines gaires rinktinės kandidatams atrinkti bei juos paruošti.

Pirmoje eilėje buvo paskirti krepšinio k-to atstovai įvairiuose lietuvių kolonijose. Jų uždavinys stabėti atitinkamų miestų lietuvių krepšinio komandas įvairiuose rungtynėse bei pirmenybėse, atkreipti ypač dėmesį į galimus kandidatus, patirti apie jų kilmę, charakterį ir užsiėmimą. Atstovais yra pakviesti: M. Duliūnas (Toronto), St. Ginciauskas (Toronto), J. Bulionis (Hamiltone), Alg. Alantais (Detroit), J. Kijauskas (Cleveland), Alg. Birutis (Rytų Sporto Apygardoje).

Per sporto žaidynes Toronto, balandžio 4-5, atstovai padarys krepšinio komitetui pranešimus bei gaus tolimesnius nurodymus. (v.g.)

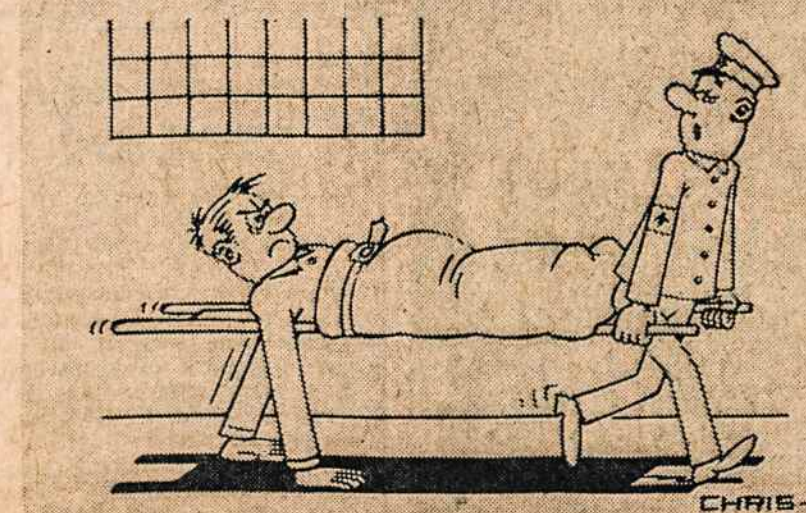
1. Nauji RSA sporto klubai:

Pranešame visiems RSA sporto klubams, kad mūsų sportinė šeima padidėjo dar vienu lietuvių sporto klubu — apygardoje užregistruotas 1963.XII.25 pranciškonų Sv. Antano gimnazijos sporto klubas 'Nėvėžis'. Klubas adresas: Nėvėžis, St. Anthony High School, Kennebunkport, Maine. Vaidevutis Valaitis — pirmininkas. Sveikiname ir linkime sėkmės darbuojantis lietuviškame sportiniame bare.

2. Slidinėjimo išvyka ir RSA pirmosios slidinėjimo pirmenybės.

Vasario 15-16 d.d. RSA kviečia visus RSA ribose gyvenančius slidinėjimo sporto mėgėjus, priklausančius ar nepriklausančius sporto klubams, dalyvauti išvykoje į Mohawk Mt. kalnus slidinėjimo išvykoje. Išvyka kalnuose tvarko LSK Gintaras, Waterbury, Conn. Dalyviai renkasi 4 kelių kryžkelėje prie Mohawk kalno (kryžkelė kelių 7, 128 ir 43) iš ten vadovai nurodys slidinėjimo vietą. Renkamasi vasario 15 d. iki 12 val. Dalyviai, kurie nori pasinaudoti nakvyne priimanomis kainomis, kreipiasi iš anksto į G. Svelnį, 32 6th Str. Ansonia, Conn. Tel. 203 734-5900. Vasario 16 10 val. ryte įvyks pirmosios RSA slidinėjimo pirmenybės Mohawk mt. Pirmenybių programoje: vyrų, moterų ir jaunių klasėse: nusileidimas nuo kalno ir slalomas. Atsiradus dalyvių 3 mylių perbėgimui ir tos pačios distancijos estafetė (3 dalyviai), ir šios rungtynės bus vykdomos. Nugalėtojai bus atžymėti. Smulkesnės informacijos bus teikiama vietose. New York'e ir apylinkėse gyvenantiesiems registruojasi pas A. Vakselį, telefonu VI 6-3246 (po 6 v. vak.)

Rytų Sporto Apygardos Valdyba

KAI LIGONINĖJE pristinga pagelbinio personalo.

Fight ARTHRITIS THROUGH THE MARCH OF DIMES!

Iš Lietuvos vyčių veiklos

New Yorko ir New Jersey apskritis rengia slydinėjimo savaitgalį vasario 21,22 ir 23 dienomis Catskill kalnuose, Young's Gap, Liberty, N.Y.

Išvykos komitetui vadovauja Ann Klem, Anthony Mankus ir Dorothy Dutkus, apskrityje pirmininkė.

Kalnuose bus galima slydinėti, čiuožti pačiužom ir užsiimti kiti žiemos sportu. Taip pat bus įvairių žaidimų likusiems viduje. Bus galima ir maudytis baseine. Vienam asmeniui dieną atsieis 13-50 dol.; į tą sumą įeina nakvyne, du valgiai, čiuožimas, maudymasis ir k. Kelionė kaštuose apie 6 dol. Užsiregistruoti reikia vasario 3. Taip pat reikia įmėkti 10 dol. Užsiregistruoti iki vasaros paskirio pirmininkę: Miss Dorothy Dutkus, 133 Prospect Ave. Maywood, N.J.

Autobusas išvažiuos iš šv. Jurgio salės, Newark, N.J. 8v. ryto penktadienį, vasario 21.

F.V.

ATITAISYMAS

Rytų apygardos sporto klubų atstovų suvažiavimas Waterbury, Conn., bus vasario 15, šeštadienį. Pradžią 3 val. popiet. Programa paskelbta prajusiame Darbininko numeryje, tik data buvo klaidingai išspausdinta: turi būti vasario 15, bet ne vasario 1.

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

1963 gruodžio 28 šv. Karolio kapinėse, Long Island, palaidotas mūsų brangus brolis, svainis ir dėdė **prof. Kazys Viktoras Banaitis**. Nuoširdžiai dėkojame visiems, prisidėjusiems prie velionies laidotuvų:

Angelų Karalienės Bažnyčios klebonui kun. V. Aleksioniui, atlaikiusiam gedulingas mišias, ir jam asistavusiems kun. L. Jančui, kun. J. Pakalniškiui ir T. V. Gidžiūnui, O.F.M., kun. V. Pikturai, suteikiusiam velioniui paskutinį dvasinį patarnavimą ir jį palydėjusiam į kapus. Velionies ištikimiesiems bičiuliams — solistei V. Jonuškaitei ir smuikininkui Iz. Vasyliūnui, giedojusiai ir grojusiai mišijų metu. Muzikams M. Cibui, J. Čižauskiui, A. Kačanauskui, M. Liuberskiui ir V. Maimaičiui, vargonavusiems ir giedojusiems bažnyčioje ir kapinėse.

Dėkojame atsisveikinimo vandenėlių šalininkų koplyčioje organizavusiai sol. V. Jonuškaitei ir ją pravedusiam Lietuvių Bendruomenės atstovui p. S. Dzikiui, kalbas pasakiusiems — konsului V. Stašinskiui, sol. V. Jonuškaitei, muz. A. Kačanauskui ir muz. M. Cibui. Prie velionies karsto budėjusioms "Operetės" choro dainininkėms, vadovaujamos p. Gudelienei, ir garbės sargybai ejušiem solistam ir muzikam — V. Baltrušaičiui, V. Jonuškaitei, A. Kepalaitiui, V. Stroliai.

Ačiū už atsiųstas gėles "Jūrų ratės ir Kastyčio" operos fondui, Chicago's liet. operai, p. p. Kojeliams, "Operetės" chorui ir dirigentui, ir už įpirktas mišias — G. Anuškienei, M. Šaulienei, Ambraziūnui, Kas parevičiui, Salkauskui, Šileikiui šeimoms ir kun. J. Steponavičiui už aukotas mišias.

Parengimai New York'e

Vasario 1 — Tradicinis užgavėnių balius Show Boat salėje, 814 Jamaica Ave. Brooklyn. Rengia ALT S-gos Richmond Hill skyrius.

Vasario 14 — Lietuviškos kultūros vakaras Biker salėje, Great Necke. Rengia Great Necko vyčiai.

Vasario 16 — Vasario 16 minėjimas Websterio salėje. Rengia New Yorko A.L. Taryba.

Balandžio 5 — L. Moterų Atstovybės New Yorko klubo rengiamas Velykų stalas ir paskaita Carnegie Endowment salėje.

Balandžio 12 — Madų paroda Vasario 16 gimnazijos naudai. Rengia Moterų komitetas.

Balandžio 18 — Operetės choro metinis parengimas Apriškimo parapijos salėje.

Gegužės 17 — Moterų Vienybės jubilėjinis balius Granda viešbučio salėje, Brooklyne.

Birželio 25-26 — Tradicinė išvyka į Washington, D.C., kurią organizuoja Darbininko administracija.

Birželio 28 — Darbininko metinis piknikas.

Numatomus parengimus pranešti: S. Dzikiui, 89-17 97 Str. Woodhaven, VI 7-5113.

C. A. VOKET

VOKIETAITIS

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Sausio 4 Elizabetho šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, muz. A. Kačanauskas rūpesčiu, New Jersey lietuviai muzikai užprašė gedulingas mišias su ežekvijomis, kurias laikė prel. M. Kemežis, asistuojant kun. J. Bartkui, kun. V. Karalevičiui ir kun. J. Pregulbickui. K.V. Banaičio "Maldą" giedojo Liudas Stukas, vargonavo A. Kačanauskas ir J. Čižauskas, giedojo New Jersey vargonininkai — K. Bagdonavičius, 'a. Jakupčionis, A. Kačanauskas, V. Mamaitis ir L. Stukas. Dėkojame jiems už velionies atminimą ir maldas.

Nuoširdus ačiū už velioniui veltui teiktą medicinos priežiūrą ilgus metus jį lankiusiam — prof. V. Kanaukai, dr. V. Paprockui ir dr. A. Snieškai, atvykusiam mirties valandą.

Dėkojame visiems pareiškusiuose užuojautą žodžiu ir raštu, atidavusiems velioniui paskutinę pagarbą laidotuvų koplyčioje, atėjusiems į pamaldas ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Velionies giminės.

Vienai, senesnio amžiaus moteriai, reikalingas butas iš 2-3 kambarių. Pageidautina Woodhaven. Skambinti VI 7-6475.

Išnuomojami du gražūs butai su apšildymu ir karštu vandeniu. Abu butai antrame aukšte, vienas iš 3 kambarių, kitas iš 4 kambarių. Prie gero susisiekimo. Informacijom Tel. DE 6-1110 arba ES 6-4556.

Woodhaven išnuomojamas gražus ir erdvus kambarys. Pilnai apstatytas baldais ir su visais patogumais. Pageidaujama vyras. Skambinti VI 7-5834.

Ridgewode prie gero susisiekimo išnuomojamas gražus moderniškas, apstatytas baldais kambarys. Galima naudotis virtuve. Kreiptis EV 6-0525.

Woodhaven prie parko ir gero susisiekimo išnuomojamas butas iš 6 kambarių su apšildymu ir karštu vandeniu. Taip pat 2 kambariai su baldais. Galima išsinuomoti arba vieną arba abud. Nuomininkai gali būti vyrai ar moterys. Skambinti VI 9-9849.

Woodhaven išnuomojamas kambarys, apstatytas baldais. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Butas netoli Jamaica traukinėlio stoties. Teirautis vakarais po 7 val., šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną. HI 1-7715.

FUNERAL HOMES

MATURE COUPLE — FUNERAL HOME CARETAKER. Live in, answer phone. Franklin Square, L.I., opposite Church. For appointment call 516 33-5481. FRANKLIN Funeral Home, 42 New Hyde Road, Franklin Square, L.I.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Sutemu garšai, V. Stankus, 10 muzikų šokių.	\$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. Ster. \$5.00	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara	5.00
Paverptos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl. 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubarą įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Čerionės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Mylėsi Lietuvai iš tolo, II dainų šventės 15 rinktinių dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskinei. Ster. \$5	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynei auksą, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. \$6	5.00
Mes padainuosim, Ciurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. \$7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo	10.00
A. Sabanauskas, po 12 dainų šokių X ir XI albumai po \$5.00	4.50
Lietuviškos dainos ir šokiai Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių	5.00
S. Barkaus radio vak. dainuoja, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylos vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo.	5.00
Milžino paunksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas	15.00
Žirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Trijų metų Irutė, Ir. Giedūtės 8 liet. patrijotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, Zukauskos-Vasiliausko juokai	4.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink.	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. Ster. \$5	6.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių recitalo pl.	6.00
7 Kristaus žodžiai, šv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stakys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti \$0)

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

H. W. MALE

SALESMEN —
PRUDENTIAL INSURANCE CO.
Openings in the Metropolitan area,
minimum education High School
graduate excellent training program
and group benefits. Starting salary
up to \$600 per month. Call PLaza
5-2800 — ask for Mr. Washington.

HANDYMAN

KNOWLEDGE OF TOOLS
LIGHT MAINTENANCE AND
REPAIR WORK
5 1/2 Days, Downtown Brooklyn area
JA 2-3700 Ex 32

RESTAURANTS

Suburban dining with a
continental flavor

MARCIPIERE

Your Hosts:
Peter Corte - Marco Gardenghi
Rte 110, MELVILLE, L.I.
CHapel 9-8221

ELECTRICIANS

C and V ELECTRIC
LICENSED ELECTRICIANS
Residential
Industrial and Commercial
Wiring

JOHN MAHONEY, TW 9-8200

RADIO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sėkmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
Sėkmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VISCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sėkmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Leisure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WPOP, 1410 kil.
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. CH 9-4302
Sėkmadienį — 11 - 12 val. dieną

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWard 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 kil.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Edv. Melnikas
Sėkmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — Seimos radio
programos. Radio stotis WOPA —
Oak Park, Ill. AM 1490 kil.; FM
102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.;
šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietu-
viškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

JAU 22 METAI!

LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIO VALANDA

ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 v.p.p.

STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
Waverly 6-3325, AREA CODE 201

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU

Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacinth 7-4677

BUDGET BEAUTY SALON — Our prices are:
Shampoo and Set \$1.75 and up
\$15.00 Permanent Wave \$7.25 and up
Touch-up with Miss Clairrol \$3.00
Touch-up with Roux or L'Oreal \$3.25
Ladies Haircut—Any Style \$1.50
5 Week Rinse \$2.50
Children's Haircut \$1.25

Call for Appointment — VI 6-8992

CUT COLOR & CURL BUDGET BEAUTY SALON

86-20 JAMAICA AVE. (Corner 87th St.), WOODHAVEN 21, N. Y.
OPEN MONDAYS

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priimama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apdardimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai

Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvis J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329

Paipigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAM
Pristato į namus lietuviškus skilandius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Vasario šešioliktosios minėjimo programoje, kaip ir kasmet, dalyvaus Brooklyno tautinių šokių šokėjai, vadovaujami J. Matulaitienės. Šis jaunimo sambūris garbingai atstovauja mūsų tautinį meną sve-timtaučių tarpe ir įvairiom progom pasirodo lietuvių parengimuose.

Minėjimo programos pagrindinę dalį atliks solistė P. Bičienė, akompanuojant pianistei A. Kepalaitei. Dainuos ir operetės choras muz. M. Cibo diriguojamas.

Kalbės dr. B. Matulionis ir užsien. reikalų sekretoriaus pavaduotojas M. Williams. Minėjimas įvyks vasario 16, sekmadienį, Websterio salėje, New Yorke.

Studentų ateitininkų New Yorko draugovės blynų balius šokiai įvyko sausio 25 Apriškimo parapijos žemutinėje salėje. Praėjo su dideliu pasisekimu, gausiai dalyvaujant sen-drangiam, studentam bei moks-leiviam. Buvo surengta loterija Lietuvių Fondui paremti. Laimėtojas maloniai įteikė savo laimėtą sumą tam pačiam Lietuvių Fondui. New Yorko studentų ateitininkų draugovė taip pat padeda moks-leiviam ateitininkam nuvykti į šiu metų vasario pirmos dienos ideologinius kursus Worcester, Mass.

Kario žurnalas sausio mėn. numeryje prisimena ir prez. A. Smetonos 20 metų mirties su-kaktį. Numeryje rašo: P. Dir-kis — Klaipėda ir 1923 šaulių 15, Petras Būtėnas — Gal praverstų? V. Mantvydas — Kristijonas Donelaitis ir jo Lie-tuva, K. Leknickas — 6 pėst. pulko pasitraukimas iš Klaipėdos, A. Rėklaitis — Strateginė lygsvara, Tremties trimitas, Šaulė tremtyje ir k. Žurnalą redaguoja Z. Raulinaitis. Spausdina pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Richmond Hill išnuomuoja-mas butas iš 3 kambarių II-me aukšte su apšildymu ir karštu vandeniu. Butas yra prie gero susisiekimo. Teirautis Tel. MI 1-2583.

Balfo vėjus siekia jau 6000 dol. Vajaus užbaigimo proga iš Hamiltono atvyksta artistų grupė, viso 37 žmonės, ir suvaidins K. Binkio "Atžalyną". Veikalą režisuoja E. Kudabienė-Daugu-vietytė. Po vaidinimo ruošia-mas pagerbimas ir vajaus užbaigimas. Vaidinimas įvyks kovo 21 Svabų salėje, Brooklyne.

Kat. Moterų Sąjungos 12 kuopos susirinkimas įvyks sausio 30 d. 1 v. (ne 7 v.v. kaip buvo skelbta praeitima numeryje), 342 Hendrix St.

Dr. Antano Šnieškos motina sausio 27 atvyko iš Lietuvos, iš Kauno. Keliavo lėktuvu per Maskvą, Briuselį.

Veteranų krepšinio rungtynės ir šokiai bus šeštadienį, vasario 8, Atletų Klube. Plačiau penktadienio sporto skyriuje.

L.M.A. New Yorko klubo narių susirinkimas bus vasario 5 trečiadienį, E. Rastenienės bute, 86-06 86th Ave. Woodhaven N.Y. Bus prisimintas Faustas Kirša, skaitomi jo kūriniai. Pradžiai 7:30 val. vakare. Važiuoti BMT Jamaica traukiniu iki Forest Parkway stoties. Eiti 86th gatvę iki 86-os Avenue.

Angelių Karalienės parapijos šv. Vardo draugijos narių susirinkimas įvyko sausio 12 po 8 v. mišių parapijos salėje. Susirinkimą malda pradėjo dviasios vadas kun. V. Piktūna, susirinkimui vadovavo pirm. Alf. Būtvičius, sekretoriavo S. K. Lukoševičius.

Pranešimus iš Liet. Kat. Federacijos N.Y. ir N.J. apskrities veiklos padarė S. K. Lukoševičius ir K.J. Krušinskas, iš šv. Vardo draugijų unijos — J. Butkus. Į Kat. Federacijos apskrities susirinkimą išrinkti atstovai: J. Butkus, Alf. Būtvičius ir S.K. Lukoševičius. Susirinkimas bus sausio 26 Apriškimo parapijos mokyklos patalpose tuoj po sumos.

Nutarta kitą susirinkimą šaukti vasario 9 po 8 mišių ir surengti pusryčius parapijos salėje. Šiem metams valdyba palikta ta pati: pirm. Alf. Būtvičius, sekr. S.K. Lukoševičius ir ižd. J. Butkus.

S.K. Lukas

JAUNUTĖS mergaitės ateitininkų šeimos šventėje sausio 12 Apriškimo parapijos salėje. Nuotr. P. Ažuolo.

PASAULINĖS PARODOS LIET. KOMITETO PRANEŠIMAS

(atkelta iš 5 psl.)

galutinio atsakymo dar negauta. Lietuviško stiliaus kryžius, kurio projektą paruošė arch. Mulokas, baigiamas statyti. Kryžiu pastatyti gauta labai gera vieta parodos aikštėje — tik pusė bloko nuo centrinio parodos pastato. Lietuvos vyčiai savo CV posėdyje susirinko 4,000 dol. kryžiu pastatyti. Valdya išreiškė didelį pasitenkinimą tokiu vyčių užsi-mojimu.

Kazys Vasiliauskas, atstovavęs komitetui rytinio pakraščio LB atstovų suvažiavime, painformavo, kad LB pažadėjo komiteto darbus remti. Jis savo pranešime apie meninės programos reikalus apgailestavo, kad mūsų dainų ir tautinių šokių akomponavimui vyriausioji parodos vadovybė orkestru neduos, kaip anksčiau buvo žadėta. Išreiškė padėką muz. Juozui Stankūnui už 560 dol. auką. Muz. Stankūnas savo lėšomis išleido šventės dainų repertuarą.

Dail. Aleksandra Merker pranešė, kad patalpų lietuvių dailininkų kūrinių parodai dar negauta ir išreiškė abejojimą, ar per tokį trumpą laiką bus iš viso įmanoma gauti tinkamas patalpas. Parodos ženklio konkursu dalyvauja didelis skaičius lietuvių menininkų. Komitetas padarys sprendimą, kuris ženklielis bus parinktas.

Dainų ir tautinių šokių šventei atžymėti bus išleistas specialus laidinėlis-programa. Laidinėlio darbą koordinuos V. Vaitiekūnas.

Rugpjūčio 22, šeštadienį, parodos sporto aikštėje įvyks lietuvių sportinės žaidynės. Šiuo reikalu pranešimą padarė Aleksandras Vakselis, sporto sekcijos vadovas. Tą dieną bus futbolo, krepšinio ir tinklinio žaidynės. Planuojama pakviesti pačias geriausias lietuvių sportines pajėgas.

Muz. Algirdas Kačanauskas pranešė, kad yra užsiregistravę 38 chorai, tarp jų vienas iš Australijos, vienas iš Argentinos, du iš Kanados ir du iš Čikagos; viso 1,300 dainininkų. Australijos choras pasiliks JAV vienam mėnesiui ir gastroliuos JAV lietuvių kolonijose.

Jadvyga Matulaitienė pranešė, kad yra užsiregistravę 20 tautinių šokių grupių su 350 šokėjų. Bus keli mokyklinio amžiaus vaikų pasirodymai. Šią grupę sudarys 100 berniukų ir mergaičių. Tautiniams šokiams akomponuoti numatoma pasamdyti orkestrą. Ši reikalą tvarko muz. Vytautas Strolia. J. Matulaitienė pageidavo gero susipažinimo vakaro, kuris turėtų įvykti šeštadienį, rugpjūčio 22.

Antanas Šetikas komiteto išdininkas, davė finansinę apyskaitą. Nuo savo veiklos pradžios komitetas yra turėjęs pajamų 4,553 dol., išlaidų — 1,447 dol. Šiuo metu kasoje yra 3,105 dol. Visi pinigai yra susiję gėrąsirdžių lietuvių.

Vladas Dilis nurodė sunkumus, su kuriais susiduriama norint komitetą inkorporuoti

kaip nepelno institucija. Bus bandoma ieškoti kitų kelių.

Posėdyje dalyvavo valdybos nariai sekcijų pirmininkai ir komiteto globėjas prel. J. Bal-kūnas.

Sekantis posėdis bus vasario 11.

Spaudos Informacijos Sekcija

KUN. JUOZAS ZNOTAS

NAUJAS LIETUVIS KUNIGAS

Vasario 3 Austin, Texas, vyskupijos katedroje kunigu bus įšventinamas Juozas Znotas kilęs iš Bostono. Naujasis kunigas yra sūnus Prano Znoto ir Alenos Ziminskaitės-Znotienės, kurie seniau gyveno So. Bostone ir savo sūnų Juozą krikštijo šv. Petro bažnyčioje. Išgriovus lietuvių gyventą kvartalą, šeima persikėlė gyven-

**BOSTONO
ŽINIOS**

Tradicinį metinį banketą rengia Bostono lietuvių mišrus choras vasario 2, sekmadienį, Lietuvių Pil. Dr.-jos III aukšto salėje. Pradžiai 5 val. vak. Bus gera vakarienė ir įvairi programa. "Mėlynojo Dunojaus" ir kitus valsus atliks mišrus choras. Bostono estų studentų tautinių šokių grupė pasoks keltą šokių. Latviai irgi pasižadėjo prisidėti. Naujai perorganizuotas Ferdinando Šmito orkestras palinksminis susirinkus lietuviška ir europietiška šokių muzika. Pertraukų metu bus lietuviškos dainos. Nepamirškite vasario 2 dienos banketo.

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjai vasario 9, sekmadienį, 5:30 val. popiet rengia "šurumburum" lietuvių piliečių klubo salėje. Vakarą pelnas skiriamas naujos koplyčios skolom padengti.

Lietuvių mokytojų draugija įstojo į Lietuvių Fondą nariu, įmokėdama 100 dol.

Jaunųjų dailininkų kūrinių parodą tautininkų namuose galima bus matyti vasario 1-2. Parodoje dalyvauja G. Duobaitė, B. Banaitis, G. Dačys, P. Martinkus, A. Manomaitis, K. Norvaiša ir A. Skudzinškas. Parodą rengia studentai neolituantai.

Antanas Šalna Lietuvos garbės konsulas, atstovavo lietuvių tarptautinės dienos pobūvyje (Mardi Grass Ball) sausio 17. Pobūvis buvo Statlerio-Hiltono viešbutyje sausio 17. Programoje šiemet dalyvavo latvių, albanų ir ukrainiečių šokėjų grupės.

Naujosios Anglijos pabaltiečių draugijos valdyboje šiemet dalyvauja D. Izbickienė, V. Iz-bickas, Č. Mickūnas, A. Rudžiūnaite, J. Šapakevičius, V. Švelnis ir V. Ziaugra.

Kotryna Bataitienė Šiluvos koplyčiai įrengti paaukojo 500 dolerių.

ti į Hyde Park, šv. Juozapo parapiją. Ten Juozas Znotas baigė pradinę ir aukštesnę mokyklą. Kunigų seminariją baigė Austin, Tex. Primicijų mišias aukos šv. Juozapo parapijos bažnyčioje vasario 9 d. 11:30 val. ryto. Primicianto palaiminimą teiks nuo 3 iki 6 val. popiet.

Diplomuotas ekonomistas
Juozas Audėnas

registruotas investavimo fon-dų atstovas priima interesan-tus investavimo reikalais —
109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.: PL 3-6628
TA 7-9518

WILLIAM J. DRAKE
DRAGONAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hlckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
-Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRAMercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-menims dykai. Aptarnauja Cam-bridge ir Bostono kolonijas žem-iausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
Rūpestingai patarnaujame vi-suose reikaluose, atydziai iš-pildome kiekvieną pageidavi-mą. Jūs galite pilnai pasiti-kėti mūsų patarnavimu iki visų smulkmenų laidojimo reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268-5185

JADVYGA MATULAITIENE, New Yorko tautinių šokių grupės vedėja. Nuotr. P. Ažuolo

JAUNUČIAI ATEITININKAI IR KANKLININKAI GERAI PASIRODO

Džiugu, kai matai, kad mūsų jaunučiai daigeliai taip uoliai darbuojasi. Praeitų metų pabaigė, p. Navickienės rūpesčiu, per J. Stuko radiją buvo transliuotas Kalėdų montažas. Dalyvavo Rasa Navickaitė, Giedrė Kregždytė, Jūratė Balsytė, Os-valdas Pranckevičius, Marytė ir Petras Sandanavičiai.

Šiemet sausio 5 PLK Moterų Sąjungos studijų dienos meni-nėje programoje mūsų jaunutės kanklininkės Regina Leleivaitė ir Laima Surdėnaitė kan-klavo ir dainavo.

Sausio 12, būtinint šeimos šventę, jaunučiai ateitininkai,

Trys naujai išleistos knygos už 5 dol.:

Naktigonė, **Leonardo Andrie-kaus** trečiojo poezijos knyga kurios kaina 2 dol.; **Maironis**, virš 200 pusl., Aidų leidinys — kaina 2 dol., lietuvis vaiz-deliai, **A. Zemaičio** prisiminimai, kaina — 1 dol.

Sios ir kitos lietuvių ir ang-lų kalbomis knygos gaunamos adresu: Darbininkas, 910 Wil-loughby Ave., Brooklyn, N. Y., 11221.

vadovaujant P. Navickienei ir talkininkaujant V. Lušytei ir I. Sandanavičutei, pavaizda-vo Donelaičio "Metus". Buvo puošnūs "Metų laikų" rūbai. Dalyvavo ir jaunutės kanklinin-kės.

Jaunučių kanklininkų būre-lis nuoširdžiai dėkoja Tėvam Pranciškonam už paskolinimą kanklių ir leidimą jomis naudo-ant kojų. Dėkojame V. Kulpavi-čiui už talką, be kurios kank-lių ratelio kūrimasis būtų ne-įmanomas. V. Kulpavičius jas kruopščiai dirba už visai ma-žą atlyginimą.

Šiemet jaunųjų kanklinin-kių rateliui priklauso Jūratė Balsytė, Rasa Navickaitė, Ra-munė Stonytė, Laima ir Alė Surdėnaitės, Regina Leleivaitė, Rasa Zelenytė ir pačios jau-niausios — Rasa Vilgalytė ir Ramutė Žukaitė.

Su pasitikėjimu ir viltimi at-gaivinti tą mūsų liaudies meno šaką, laukiau daugiau norinčių priklausyti New Yorko jaunųjų kanklininkų rateliui. Pirmieji ledai jau pralaužti. Šiuo reika-lu kreiptis: Teklė Dzikiene, 89-17, 97 Str., Woodhaven 21, N. Y., Telef. VI 7-5113.

BOSTONO liuanistinės mokyklos mokiniai vaidina V. Frankuvienės "Ka-ralaitė teisutė".

MOKINIŲ CHORAS, vadovauja moky-t. Janina Ambrasiejienė. Abi nuo-traukos A. Bacevičiaus.